BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
15 EYLÜL 1975 250 krş
YIL: 2 SAYI: 75

haftalık sosyalist gazete

SOSYALİST ÖRGÜTLENMEDEN KORKAN EGEMEN GÜÇLER BASKILARI ARTIRIYOR

'den haberler

TSİP ÖRGÜTLERİ BASKILARI PROTESTO EDİYOR

TSİP Adana ve Gaziantep İl Örgütleri bildiriyor

İşçi sınıfı ve emekçi halkın yük selen mücadelesini boğmak için, egemen güçler baskı ve terörlerini artırdılar.

Anayasa'ya aykırı olarak kuru lan Devlet Güvenlik Mahkemeleri 12 Martı aratmayacak şekilde ça lışıyor. Eli kanlı faşist köpekler beraat ederken, İYÖKD (İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği) Yöneticileri hakkında toplam 300 yılı aşkın cezalar isteniyor.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) Genel Sekreteri tutuklandı. Parti üyesi gazetecilere kelepçe vu ruldu. Son olarak da, izin alınarak yapılan bir toplantı bahane edile rek, Ankara İl Yöneticilerine 5-8 yıl arası değişen cezalar biçildi.

Bu cezalar, Gamak'ta, Sungur lar'da, Berec'te ve yurdun dört bir yanında grev ve direnişlerini sür düren işçilere gözdağı vermek için dir...

Bu cezalar, yükselen İŞ - EK MEK - HÜRRİYET mücadelemizi boğmak, tüm ilerici, demokrat ve sosyalistleri sindirmek içindir.

Bu cezalar, MC iktidarının ele başılarının gizli toplantılarında ka rarlaştırılmıştır.

Baskılar bizi yıldıramaz. Sınıf düşmanlarımız şunu bilsinler : BA ĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ - SOS YALİZM KAVGAMIZ her türlü en geli aşarak başarıya ulaşacaktır.

TSİP Sivas İl Örgütü bildiriyor

Anayasa teminatı altında kuru lan ve yasal - demokratik yollardan işçi sınıfı ve emekçi halkımızın ba ğımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini büyük bir azim, fe dakârlık, disiplin ve kararlılıkla sürdüren Türkiye Sosyalist İşçi Par tisine, kurulduğu andan itibaren her türlü anti - demokratik baskı ve yıldırma yöntemleri uygulanmak tadır. «Hür demokratik rejim» in var olduğu en yetkili ağızlardan hemen hergün ilân edildiği bu dü zende, partimizin üyeleri hiç bir kanunî gerekçe gösterilmeksizin tu tuklanmış, karakollarda dövülmüş, en tabiî yasal faaliyetleri engellen miş, parti büroları basılmış, kitap larına gazetelerine el konmuş, bir çok yönetici ve üyeleri hakkında kovuşturma açılmıştır. Partimize yönetilen bu sistemli ve planlı bas kı ve terör, özellikle son günlerde yoğunlaşmış, TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu'nun tutuklanma sıyla ve Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinin, partimizin Ankara İl Yöneticilerine verdiği anti - de mokratik ve haksız kararla en yük sek seviyesine ulaşmıştır.

Bütün bu baskı ve terörün ama cı açıktır : TSİP yönetici ve üye lerini ve partimizin şahsında işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin sömü rüden ve baskıdan kurtuluş müca delesinde gözünü korkutmak, yıldır

(Devamı 10. Sayfada)

TSİP Sakarya İl Örgütü bildiriyor

İşçi sınıfımızın ve emekçi hal kımızın günden güne gelişen İş, Ekmek, Hürriyet ve Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm mücadelesi karşısında gerilemekte olan hakim sınıflar sömürü düzenlerini sürdü rebilmek amacıyla ,kendi demokra si anlayışlarına dahi ters düşerek, tüm ilericiler, yurtseverler ve sos yalistler üzerindeki baskılarına ye nilerini eklemektedirler.

Öğrencileri kurşunlayanlar, iş çi ve aydınlarımızı öldürenler el lerini kollarını sallıyarak gezmek te, işçi sınıfımızın yükselmekte olan ekonomik ve siyasal mücadelesi bas kı ve terörle sindirilmek istenmek tedir.

Son olarak geçtiğimiz hafta içinde Partimiz Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu'nun, hakkında 3 gıyabi tutuklama kararı olduğu ge rekçesiyle İstanbul Devlet Güven lik Mahkemesince tutuklanmasın dan sonra dün de Partimiz Ankara İl Yöneticileri 31 Ocak 1975 tarihin de yapılan «Faşist baskıları protes to toplantısı» ve Kissinger'in Anka ra'ya gelişi üzerine yayınladıkları bir bildiriden dolayı, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesince 5-8 yıl ağır hapis cezasına mahkum edil mişlerdir.

Baskıların tek tek parti üyele rine değil, Türkiye Sosyalist İşçi Partisine dolayısıyla işçi sınıfımı-

(Devamı 10. Sayfada)

TSİP Edirne Örgütü bildiriyor

Partimizin, kurulduğu günden bu yana, özellikle MC faşizminin baskıları karşısında, bir bütün ola rak aktif bir biçimde işçi sınıfının en tutarlı mücadelesini verdiği inan cındayız.

Bir yıldan fazla mücadelesiyle devrimci unsurları büyük ölçüde derlemiş olan partimiz, bunun ya nı sıra işçi sınıfının ideolojik, po litik mücadelesinin gün ve gün da ha ileriye gitmesinde kitlelere ön derlik etmektedir.

Bir avuç parababasının iktidarı olan MC faşizmi, her gün yeni ye ni oyunlar tezgâhlayarak halkımı zın işçi sınıfı öncülüğünde yüksel mekte olan iş, ekmek, hürriyet mü cadelesini, faşist komandoları ile, polisi ile, jandarması ile, panzeri ile, jopu ile, zindanı ile, işkencesi ile engellemeye çalışmaktadır. Bu zulüm ve baskılara en çok hedef olan, şüphesiz ki TSİP üyeleri ve yöneticileridir. MC denen bir avuç parababasının iktidarı, halkımızın örgütlenmesinden, gün be gün yük selen bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinden korkuya ve telâşa kapılmışlardır.

MC, Partimiz yöneticileri hak kında dava açarak, bu davaların sonucunda halkımızın devrimci mü cadelesini engellemek istemektedir.

İlerici yayınlara, yönetici arka daşlarımıza yapılan baskılar, özün-

(Devamı 10. Sayfada)

TSİP'li İşçi Temsilcisi Murtaza Bayraktar da hapiste

24 Ağustos günü, gecekon du yıkımını protesto eden Kü çükköy halkının üzerine jandar ma gönderilmiş, olaylar çıkmış ve olaylar sonucunda, 17 kişi gözaltına alınmıştı. Bu 17 kişi, daha sonra İstanbul Devlet Gü venlik Mahkemesi tarafından tutuklandı.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, tutuklama kararı nı aldığı halde dosyayı Gazios manpaşa adliyesine devretti. Böylece devrettiği dosyadan, tutuklama vermiş oldu.

Küçükköylü emekçiler, ön ce bir hafta jandarma karakol larında, polis nezarethanelerin de süründürüldüler. Sonra da cezaevine gönderildiler.

Türkiye Sosyalist İşçi Par tisi olayı protesto için Küçük köy'de miting ve yürüyüş yap tı. Toplantıya katılan yüzlerce partili partisiz işçi, emekçi, ge cekondu yıkımını protesto etti. Hapishanedeki arkadaşlarının serbest bırakılmasını istedi.

Küçükköy'de halkı kanun suz yürüyüşe teşvik ettikleri id diasıyla tutuklanan 17 işçi, emekçi arasında, TSİP Eyüp il çesi üyesi ve direnişteki Murat Cam Fabrikası işyeri temsilcisi Murtaza Bayraktar da vardı.

TSİP üyesi Murtaza Bay raktar, yine direnişte bulunan Trakya Cam Fabrikası temsilci si Musa Işık'la birlikte, olaylar sırasında değil, olayların oldu ğu gece saat 0.2'de direniş ça dırında jandarmalar tarafından tutuklandı. Bu iki işçi, işvere nin haklarında yaptıkları ihbar sonucunda bir işveren komplo suyla tutuklanmış oldular. İşve ren ihbar telefonunda, bu iki iş yeri temsilcisinin, olaylar sıra sında kaçanları direniş çadırla rında sakladıklarını da iddia et miş ama bu iddiasını ispatlaya mamıştı.

TSİP üyesi, Murat Cam Fabrikası temsilcisi Murtaza Bayraktar ve Trakya Cam Fab rikası temsilcisi Musa Işık şim di 15 emekçi ile birlikte Sağ malcılar'da tutuklu bulunuyor lar. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinin kararıyla...

TSİP Denizli Örgütü, Denizli Valisini işçi düşmanı ilân etti

Denizli Basma Boya Fabrikasındaki direniş ve bu direniş sonucunda ölüm orucuna yatan 6 işçi ile ilgili olarak, TSİ PDenizli İl Örgütü, işçiler üzerindeki anti - demokratik baskıları protesto yürü yüşü yapmak istemiş, ancak bu yürüyü şe vilayet izin vermemiştir. Denizli TSİP il başkanı'nın konuyla ilgili açıklaması şöyledir :

Partimiz İl Örgütü tarafından Deniz li'de 31.8.1975 günü düzenlenmek istenen «İşçiler üzerindeki anti - demokratik bas kıları protesto yürüyüşü» ne Denizli Va lisi izin vermemiştir.

Hemen şunu belirtelim ki, Siyasi Par tiler gösterecekleri faaliyetler ve yapa cakları yürüyüş ve mitingler için herhan gi bir makamdan izin almazlar. Esasen biz de tertip komitesi ve Parti olarak Va liliğe sadece bilgi verdik. İzin isteminde bulunmadık.

Valiliğin, birinci cevabî yazısında, 31.8.1975 günü, Denizli'de Kısmî Senato Seçimleri Aday yoklaması yapılacağı ve Denizli'de işçiler üzerine protesto yürüyü şünü gerektirecek herhangi bir baskı ve anti - demokratik uygulamanın olmadığı gerekçe gösterilmiştir.

Denizli Valisi, Merkez İlçe Seçim Ku rulu Başkanının, Valiliğin müracaatı üze rine verdiği mütalaa, o gün, yürüyüşün yapılmasına hiç bir engel olmadığı yo lunda olmasına rağmen, Vali bu görüşü tahrif etmiştir. Ve bu görüşü aleyhimize gerekçe göstermiştir.

İşçiler üzerine anti - demokratik bas kı olmadığı yolundaki gerekçesiyle de açıkça, patronlar, kapitalistler yanında olduğunu belirtmiş ve suç üstü yakalan mıştır. Valinin tutumu İŞÇİ DÜŞMANLI ĞININ TİPİK ÖRNEĞİDİR. Kendisini İş çi Düşmanı İlân ediyoruz.

Valilik daha sonra verdiğimiz ikinci dilekçeye cevap olarak da, «Siyasi par tilerin yürüyüş ve benzeri faaliyette bu lunmayacakları ve buna ilişkin bir kaydın olmadığını» gerekçe göstermiştir. Denizli Valisine Toplantı ve Gösteri yürüyüşü hakkını düzenleyen Anayasanın 28. mad desini okumasını salık veriyoruz, acaba, hangi yasa ile siyasal partilerin gösteri yürüyüşü yapma hakkı kısıtlanmıştır veya kaldırılmıştır. Vali, bunu açıklamalıdır.

Faşist örgüt Ülkü Ocaklarının Deniz li şubesinden verilen Bozkurt amblemini kabul eden Valinin işçi düşmanlığı yet miyormuş gibi, Anayasayı da ihlâl eden Valinin yapacağı, ilk valiliğinin ikinci ayı nı doldurmadan istifa etmesidir.

Kamu oyu, açıkladığımız bu gerçek leri bilmeli, işçiler, köylüler, devrimci halkımız, kimin kendisinden yana, kimin patronlardan yana olduğunu iyi tanıma lıdırlar.

Bir provakasyona gelmemek için şim dilik yürüyüşümüzü erteledik. Yakın ge lecekte, yürüyüşümüzü gerçekleştirece ğiz. Bunu engellemeye, İŞÇİ DÜŞMANI VE ANAYASA SUÇLUSU Denizli Valisi nin ne savunduğu kapitalist düzenin bile gücü yetmiyecektir. Bu böyle bilinsin...

Partimiz üzerinde yoğunlaşan baskılar bizi yolumuzdan alıkoyamayacaktır

Ahmet Kaçmaz

Burjuvazi, Partimiz üzerindeki baskılarını aman sızca yoğunlaştırıyor. Partimizin politikası doğrultusunda yayın yapan gazete ve dergilerin —KİTLE, GERÇEK ve İLKE— eksiksiz hepsi için toplatma kararı çıkartılıyor. Yine Parti üyelerinin çabalarıyla yayınlanan eğitim broşürlerinin tamamı toplatılıyor. Hatta bizzat Parti yayını olan Faşizm ve Milliyetçi Cephe kitapçığı bilirkişi raporuyla 142' den (komünizm propagandası) «temize» çıktıktan sonra «güvenlik kuvvetlerini tahkir ve tezyif» ettiği gerekçesiyle toplatılıp, yayının sorumlusu Parti temsilcisi hakkında kovuşturma açılıyor. Parti politikası doğrultusunda yayın yapan gazetelerin sorumlu yazı işleri müdürleri ardı ardına tutuklanıyor! Dikkat edilsin, sadece kovuşturma açılmakla yetinilmiyor, böylesi durumlarda asla mutad olmadığı halde, şimdiye dek yayın yoluyla suç işleyenlerin cezaları, Yargıtay safhası dahil kesinleşmeden tutuklama yoluna gidilmediği halde, bu yayınlar sırf partimizin politikasını aksettirdiği, sorumlu müdürler partili olduğu için, bu **yeni** baskı yöntemine başvuruluyor. Bu baskı furyasında Partimizin Genel Sekreteri de tutuklanıyor!

Baskıların en sonuncusu ise geçtiğimiz hafta Ankara'dan geldi. Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi, Ankara İl Yönetim Kurulu üyelerimizi ve ayrıca biri Merkez Yürütme Kurulu üyesi olan iki partili arkadaşımızı 5 - 8 yıl arasında ağır hapis cezasına çarptırdı ve üstelik de temyiz yolu açık olduğu halde tutuklanmalarına karar verdi!

Bu davanın safahatı ise gerçekten ilginç : Başlangıçta duruşmalar birer ay ara ile yapılırken, son bir ay içinde olağanüstü bir hızlanma apaçık göze çarpıyor. Temmuz ayında, Devlet Güvenlik Mahkemesi bünyesinde değişiklikler ve ayarlamalar yapıldıktan sonra, Ağustos ayı sonunda Savcı bir paragraflık esas hakkındaki mütalâasını okuyor. Hiçbir delile dayanmaksızın, Partimiz Ankara İl Örgütünün «muvazaalı» bir şekilde kurulduğunu ve «gaye» sinin «Türkiye Komünist Partisi...... ile başlayan hareketin devamı» olduğunu ceffel kalem ilân ediyor! Mahkeme böylesi ve önemli iddia karşısında savunma için sadece 4 günlük mehil veriyor. Savunmaların yapıldığı duruşmada, hepsi 23 sahife tutan savunmanın tümünün okunmasına bile tahammül edilmiyor. Mahkeme üyeleri dinleyicilerin gözleri önünde karar tarihi için tartışıyorlar. Karar günü için üç gün sonrasını öneren mahkeme üyeleri dahi oluyor! Sonuçta karar için sadece 9 gün sonrası yeterli görülüyor.

Ve bütün bu olup bitenler **adli tatil** içinde oluyor!

Ve bu kararı, Anayasa'ya aykırı olduğu Anayasa Mahkemesi kararınca kesinleşmiş olan bir kanuna göre çalışan bir mahkeme veriyor. Yani, apaçık bir Anayasa suçu işleniyor. Bir mahkeme ki kendisi Anayasa dışı, «ben şaibeli durumdayım, bu durumda vereceğim kararlar da şüpheli olacaktır, hukuka olan güveni böylesine zedeleyeceğime hiç olmazsa görevsizlik kararı alayım» demiyor; tam tersine hiçbir maddî delile dayanmaksızın Ankara İl Yöneticilerimizi ve diğer iki parti üyemizi yıllar boyu hapse mahkum ediyor!

Bize kalırsa amaç gayet açık : Partimizin en önemli örgütlerinden birinin, Ankara İlinin yöneticilerini, 2 Merkez Yürütme Kurulu ve bir Genel Yönetim Kurulu üyemizi hapse koyarak Partimizi yönetici kadrolardan yoksun bırakmak, bu yoldan Partiyi **mefluç** hale getirmek!

Ve bu noktada bu önde gelen yönetici arkadaşlarımızın ağır hapis cezasına mahkum edilip cezaevlerine konmalarıyla, gerçekten Partimize önemli bir kayıp verdirilmiş, telafisi bir hayli zor olacak bir darbe indirilmiştir.

Ankara davasının en ilginç yönü ise doğrudan Partimizin hedef alındığının, hem Savcının «gizli ve muvazaalı örgüt» iddiasıyla, hem de Mahkemenin verdiği cezaların 141. maddeye dayandırılmasıyla apaçık ortaya çıkmasıdır. Partimiz kurucularından ve Genel Yönetim Kurulu üyelerinden birinin başkanı, yine Partimiz Merkez Yürütme Kurulu üyelerinden birinin sekreteri olduğu bir il örgütümüz «gizli örgüt» olduğu gerekçesiyle cezalandırılıyor! Anayasa'nın teminatı altında olan Partimizin önde gelen yöneticilerinin başlıca yöneticileri durumunda olduğu bir teşkilâtımız delilsiz, mesnetsiz, apaçık kimyurduya getirilmek isteniyor! Anayasa'ya aykırı olan Devlet Güvenlik Mahkemesi, yukarıda belirttiğimiz gibi apaçık bir Anayasa suçu işlemekle kalmıyor, bir de yetkisini aşarak bir örgütü cezalandırmak suretiyle katmerli suç işliyor! Oysa «Siyasî Partiler Kanunu» Anayasa'nın teminatı altındaki partilerin yasal olarak kimlere, hangi mercilere muhatap olacaklarını apaçık belirtmiş. Böylesi durumlar için aynen şöyle diyor :

«Madde 110 — Bir siyasî partinin bu kanunun dördüncü kısmında yeralan maddeler hükümlerine aykırı amaçlar gütmesi veya faaliyette bulunması sebebiyle bu kanunun 108. maddesi gereğince kapatılması için Anayasa Mahkemesine Cumhuriyet Savcılığı tarafından dava açılması...»

Hep bilinen bir noktadır. Partiler merkezleriyle ve diğer alt örgütleriyle bir bütün teşkil ederler. Hele sosyalist partiler için bu bütünlük partinin işleyişi açısından çok önemlidir ve demokratik merkeziyetçilik prensibinin ışığında gerçekleştirilir. İşte bunun içindir ki Ankara İl Örgütü'nün en üst yöneticisi aynı zamanda partimizin merkez yöneticilerindendir. Şimdi demokratik merkeziyetcilik doğrultusunda **bir bütün olarak** çalışan partimizin, üstelik başlıca iki merkez yöneticisinin de içinde bulunduğu bir örgütünün yönetimi nasıl «gizli faaliyet» de bulunur da bundan parti merkezinin haberi olmaz? Ya da böylesi bir durumda bu örgütün bütününden, başta Genel Merkez olmak üzere «şüphe» etmek gerekmez mi?

Evet! Cumhuriyet baş savcılığı ne güne duruyor? Hemen bu meseleye el atmalı, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısının iddialarını ve mahkeme kararını ihbar kabul etmeli, partimiz hakkında soruşturma açılmalıdır. Ve Anayasa teminatı altında olduğuna inancımız pekiştirilmelidir.

MC iktidarını oluşturan halk düşmanı partileri bir araya getiren etkenlerden başlıcası olan «beynelmilel komünizmle savaş» maskesi altında, emekçi halkımızın sömürü ve baskıya karşı yürüttüğü mücadelelerin hedef alındığı bilinen bir gerçektir. Bu amansız savaşın son zamanlarda iyice yoğunlaştırıldığı ve ülkemizde bilhassa örgütlü mücadeleyi hedeflediği ve baskıların, en çok da karşısında en güçlü ve kendisi için «tehlikeli» sosyalist hareket olarak gördüğü partimize karşı daha da yoğunlaştırıldığı gözden kaçmıyor! Egemen güçler kendilerine en büyük tehlikenin, işçi sınıfımızın, kendi bilimi doğrultusunda örgütlenmesinde ve disiplinli ve fedakâr bir mücadeleye atılmasında olduğunu görüyorlar. Faşizme son verecek emperyalizme bağımlı kapitalizmi iktidardan edecek gücün öncülüğünün fabrikalarda boy verdiğini ve geliştiğini dehşetle görüyorlar. Onun için de, var güçleriyle işçi sınıfımızın örgütlü politik hareketine yükleniyorlar. Uzun yılar çektiği huzursuzluktan sonra henüz gelişmekte olan, işçi sınıfımızın kendiliğinden mücadelesini siyasi örgütlenmeyle birlikte siyasî boyutlara erişmekte olan politik hareketimizi henüz gelişme durumunda iken ezmek istiyorlar. Görülüyor ki işçi sınıfımız siyasî bir güç olma yolunda, kendi bağımsız politikasını izleme yolunda büyük bir potansiyelle, sömürü ve baskı düzenine karşı mücadeleyi alışılmadık boyutlara yükseltmeye hazırdır.

Yoğunlaşan bu saldırılar karşısında Partimizin politikası ve partilerin tavrı ne olmalıdır? Saldırılar ne denli yoğunlaşırsa yoğunlaşsın objektif şartları açısından Partimizin politikasında değişikliği gerektirecek durumlar mevcut değildir. Faşizm tırmanmaktadır ama 12 Mart şartları hem iç hem dış etkenler nedeniyle mevcut değildir. Başta emekçi halkımız olmak üzere, ülkemizdeki ve dünyadaki demokrasiden yana güçler, önümüzdeki kısa dönemde, bir 12 mart girişimine izin vermeyecek böyle bir girişimde bulunacakları göğüsleyecek ölçüde kuvvetlidir. Ve bizzat Partimizin varlığı ve çalışmaları, ortamın bir ölçüde demokratlaşmasının nedenlerinden birisi olduğu gibi, böylesi macera heveslilerine karşı yürütülecek mücadelenin önde gelen güvencelerindendir. Öte yandan örgütlü sosyalist hareketten alabildiğine ürken sermaye güçleri ve onun öne sürdüğü faşistler partimize saldırılarını artırmaktadırlar; daha da artacağa benzemektedir. Bu durumda Partimize, parti üyelerimize da ha da ağır görevler düşmektedir. Madem ki egemen güçler en çok örgütlü sosyalizmden ürkmektedirler; o halde parti olarak doğru yoldayız demektir. O halde parti olarak doğru bildiğimiz bu yolda bıkmadan, usanmadan her türlü güçlüğü göğüsleyerek yolumuza devam eymeliyiz, yani acil görevimiz olan işçi sınıfımızın politik örgütlenmesini daha ileri boyutlara ulaştırmak için olanca çabayı göstermemiz gerekiyor demektir.

Varsın demokrasi aşığı «demokratlarımız», her boydan «ilericilerimiz» ve «devrimcilerimiz» demokrasi anlayışlarını sosyal demokrasi ile kısıtlasınlar! Varsın örgütlü sosyalist harekete yöneltilen amansız baskılara karşı suskunluk perdesi insin! Biz biliyoruz ki çağımızda demokrasinin yegane teminatı işçi sınıdır; onu örgütlü mücadelesidir. «Demokratların» da «ilericilerin» de demokrasi ufkunu genişletecek olan fabrikalardan sosyalizmin sesinin yükselmesidir. O halde baskılar karşısında yılmadan, gerilemeden, sosyalizmin bayrağını daha da yükselterek işçi sınıfımızın siyasi örgütlenmesini daha ileri boyutlara ulaştırmak için, iki misli, üç misli on misli inançla, yüreklilikle, çabayla doğru bildiğimiz yolda uğraşımıza devam...

Demokrasinin güçlendirilmesi emperyalizm ve faşizmin geriletilmesi için MC iktidarına son verilmelidir

İşçi sınıfının ve emekçi halkın demok ratik hak ve özgürlüklerine, sosyalistlerin örgütlü mücadelesine yönelen baskı ve sal dırılar Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinin TSİP Ankara İl Yönetim Kurulu üyeleri hakkındaki kararıyla yeni bir bo yuta ulaştı. Mahkeme yedi TSİP üyesini 141 ve 142. maddelere göre hapis cezaları na çarptırdı.

Burada önemli olan TSİP'in yasal var lığının söz konusu edilmesi ve mahkemenin Ankara il örgütünün yasal olmadığı sonucuna varmasıdır. Bu olayın diğer bas kılardan farkı nitelik bakımından burada dır. Olay ilk bakışta yedi arkadaşın mah kum edilmesi gibi görünebilir, fakat asıl mesele, bizzat Partinin varlığının tartışma konusu yapılmasıdır. Kamuoyunda TSİP'in yasallığına gölge düşürülmekte ve buradan kalkarak partinin yasal varlı ğına karşı yeni saldırıların ve baskıların düzenlenmesi planlanmaktadır.

141. madde siyasî bir suçu cezalandırır. Siyasî bir partinin siyasi bir suç işleyip işlemediğini ise ancak Anayasa Mah kemesi karar verir. Güvenlik Mahkemesinin kararı bir kere herşeyden önce bu yüzden geçersiz sayılmalıdır. Açık bir yet ki sapması sözkonusudur.

Gerek 141 ve 142. maddelerin Anayasa'ya uygunluğu tartışma konusu iken, gerekse bizzat Güvenlik Mahkemelerinin Anayasa'ya aykırılığı kesinleşmişken ve bu maddelerle bu mahkemelerin iptal edil mesini savunanlar her geçen gün artarken, Ankara DGM'nin bu kararı alması, sadece tek bir anlam taşır, o da, demokrasiden yana güçlerin, ne pahasına olursa olsun susturulmasıdır.

Demokrasinin en kararlı ve en tutar lı savunucuları, demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanması mücadelesinin en fedakâr emekçileri sosyalistlerdir ve sadece bu nedenle baskılar öncelikle sosya listler üzerinde yoğunlaştırılmaktadır. Sos yalistlerin örgütlenmesi egemen sınıfların varlığı için en büyük tehlikedir. TSİP, bugün Türkiye'deki en güçlü sosyalist ör güttür. Ve işte bu nedenle TSİP yöneticileri mahkum edilmektedir.

Baskılar Artırılmaya Çalışılacaktır

TSİP üyelerinin mahkum edilmesi, TSİP'e, diğer sosyalist parti ve kişilere, demokrat ve yurtseverlere karşı girişilen ve girişilecek baskıların ne ilkidir ne de sonuncusu olacaktır. Gerici güçler ilk aşa mada sosyalistleri diğer demokratik güç lerden ayırmak, soyutlamak için çeşitli tertiplere girişeceklerdir. Bu sayede kısa vadede, siyasî üstyapıda büyük değişiklik lere gitmeden sosyalistlerin tesirsiz hale getirilmesine çalışılacaktır. Vural Önsel olayının benzerleri, orada burada patlatılan bombalar sabotajlar ve benzeri gibi olaylar egemen sınıfların gizli açık servisleri tarafından bu dönemde yaratılıp, sosyalistler bunlarla suçlanabilir. Sosyalistleri kitlelerden soyutlamak için onları halka ve demokrasiye düşman kişiler gibi göstermek isteyecek ve bunun için çeşitli provokasyonlar tertipleyeceklerdir.

«Sol» sapmanın, anarşizmle flört eden küçük grupçukların, egemen güçlerin bu oyunları için uygun ortamı yaratmaları ihtimal dahilinde olabileceği gibi, Maocu provokatörlerin bizzat provokasyonlara alet olmaları pek âlâ mümkündür.

Daha sonra eğer seçimler halk düşmanlarının, faşizm tertipçilerinin lehine neticelenirse, baskılar daha artırılmak ve bütün ilerici ve demokratlara yaygınlaştırılmak istenecektir.

Bütün bunlar bize tek bir şey göstermektedir : Önümüzdeki en önemli görev demokratik güçlerin birliğinin sağlanması olmalıdır. Egemen sınıfların demokratik güçlerin birliğini engelleyerek, onları par ça parça yok etmek istekleri ancak bu birlik sağlanırsa bozulabilir. Üç parti ta rafından kurulan ortak büro bu yolda atıl mış önemli bir adımdır. Demokratik güçbirliğinin güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması için mücadele etmek önümüzdeki en önemli görevdir.

Senato Seçimleri Giderek Önem Kazanmaktadır.

İçinde yaşadığımız günlerde siyasî ge lişmeler başlıca seçimler etrafında odak laşmaktadır. Seçimlere bir ay kala, bütün siyasî güçler çalışmalarını seçimler üzerinde yoğunlaştırmaktadır .

MC partileri, MC olgusunu bir yana bırakıp her biri kendi seçim şansını artırmak için çalışmakta, aralarındaki geçici birlik hızla ayrılmaya yönelmektedir. Özellikle AP, MHP ve MSP kendi güçlerini artırmak için çalışmaktadırlar. Oy tabanları ortak olan bu partiler, bu oyu paylaşma mücadelesindedirler. Bakanlar kurulu, deprem için yapılan toplantı hariç, uzun süredir çalışmamakta, toplanamamaktadır.

CHP emekçi halk kesimlerinin mevcut düzenden hoşnutsuzluğunu, baskı ve sömürüye karşı nefretini oy sandıklarında kendi çıkarına çevirebilmek için müm kün olduğu kadar «sol» a açılmakta, «sol» sloganlara sahip çıkmaktadır. Bu yüzden de belli ölçüde halkın çıkarlarını savunma görünümüne bürünmektedir. CHP 14 Ekim seçimleri öncesinde de aynı yöntemi izlemiş, fakat iktidara gelince, seçim kampanyasındaki «sol» edebiyat unutulmuş, finans - kapitalin ve emperyalizmin istekleri karşılanmaya çalışılmıştı.

Bu yüzden MC partileri — CHP kutuplaşması, faşizm - demokrasi kutuplaşmasının ancak görünürdeki bir ifadesidir. Suni bir kutuplaşmadır. Finans kapital ik tidar - emekçi halkın çıkarları kutuplaşmasının bir yan ürünüdür, ama kendisi değildir. Bu kutuplaşmada demokrasiden yana olan kesimler ancak sosyalist muhalefetin güçlenmesi ve dış politikayı bağımsızlık yolunda olumlu yönde etkilemesiyle daha tutarlı daha ilerici bir yere gelebilirler.

Ayrıca MC - CHP kutuplaşmasının da maddi bir temeli vardır. Bir yandan ege menliklerini baskı ve zulmün açık şekliy le sürdürmek isteyen finans grupları ile daha modern, daha teknik yöntemleriyle sömürü ve baskıyı sürdürmek isteyen finans grupları arasındaki mücadele, bir yandan ulusal ve uluslararası krizlerin et kisiyle artan ekonomik ve politik dengesizliğin hızla yoksulluk ve işsizliğe sürük lediği çeşitli halk kesimlerinin yükselen hoşnutsuzluğunun farklı siyasî yansımaları, öte yandan Türkiye'nin uluslararası ilişkilerindeki uyumsuzluklar, bütün bunlar mevcut kamplaşmayı etkilemekte ve iki kampın arasını hızla açmaktadır. Zaten Vehbi Koç'un mektup yazmak zorunda bırakan da bu ayrılma, birbirinden uzak-

(Devamı 10. Sayfada)

BİR TÖB-DER'Lİ ÖĞRETMEN DAHA ÖLDÜRÜLDÜ

TÖB-DER DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİNİN KALDIRILMASINI İSTEDİ

Geçtiğimiz hafta içinde İznik'in Derbent köyünde, bir TÖB - DER'li öğretmen daha öldürüldü. Öğretmen Ali Genç, çevresinde devrimci olarak tanınıyordu ve karşı devrimci unsurlar tarafından çeşitli defalar tehdit edilmişti. Sonunda AP'li oldukları ileri sürülen birtakım saldırganlarca pusuya düşürüldü ve hem kurşunla hem de bıçakla yaralanarak öldürüldü.

TÖB - DER Genel Başkanı Cemil Çakır, olay üzerine yaptığı açıklamada MC hükümetinin işbaşına geçmesinden bu yana, TÖB - DER üyesi altı öğretmenin faşistler tarafından öldürüldüğünü, 100'den fazla öğretmenin saldırıya uğradığını ve binlerce öğretmenin de sürüldüğünü açıkladı.

Öte yandan, TÖB - DER genel başkanı imzasıyla yayınlanan basın bülteninde çeşitli konulara değinilirken, BASKILAR ÖĞRETMENİ YILDIRMAZ bölümünde, anti - demokratik baskılara karşı çıkılarak, devlet güvenlik mahkemelerinin kaldırılması istendi. Basına açıklamanın bu bölümü şöyledir :

BASKILAR ÖĞRETMENLERİ YILDIRMAZ

«Bizi düşük ücretle çalıştıran hayat pahalılığı karşısında geçim imkânsızlığı içine iten egemen sınıflar, ekonomik baskının ağırlaşması için Meyak sömürüsünü tezgâhladılar. Emekçi sınıf ve tabakaların yanında saf tuttuğumuz için sokak saldırılarına cinayetlere varan bir terör estiriyorlar.

Bütün bu baskılara karşı anti - emperyalist anti - faşist kuruluşlarla güç birliği yaparak direneceğiz. Faşizan baskıları halkımıza teşhir edeceğiz.

İşçi sınıfımız ve onun devrimci sendikaları üzerine yoğunlaşan her tür lü terör ve baskıya karşı çıkıyoruz. İşçilerimizin haklı direnişlerini destekliyoruz. Anayasa aykırı olarak kurulan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin ilerici yayın organları üzerindeki baskısını kınıyor bu yolda yapılan tutuklamalara karşı çıkıyoruz. Emekten yana ekonomik, demokratik ve politik örgütler üzerinde estirilen anti - demokratik ve yasa dışı baskıları kınıyoruz.

Bunun için Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kaldırılması, tüm anti - demokratik uygulamaların son bulması, 141, 142 gibi faşist ceza maddelerinin kaldırılması için bütün ilerici demokrat emekten yana örgütlerle güç birliğine girerek mücadele edeceğimizi kamu oyuna açıklıyoruz.»

TSİP, TEP VE SP'NİN KURDUĞU ORTAK BÜRO ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Sosyalist Parti ve Türkiye Emekçi Partisi'nin teşkiline karar verdikleri ortak büro, ilk toplantısını KİTLE baskıya verildiği sıralarda yapmıştır.

Toplantı sonunda yapılan açıklama şöyledir :

«Üç partinin kurduğu ortak büro görevlerinin kapsam ve sınırlarını gö rüştükten sonra çalışma prosedürünü tesbit etmiştir. Bu konuda oybirliği ile alınan kararlar şöyledir :

● Büro görevlerinin en genel kapsam ve sınırları, bağımsızlık ve demokrasi yolunda, anti - faşist, anti - emperyalist mücadelede güçbirliğinin sağlanmasıdır.

● Büro Partiler üstü, partileri yöneten bir merci değil, istişarî bir organdır. Ancak oybirliği ile alınan ve Partilerin onayından geçen kararlar bağlayıcıdır. Oy birliği sağlanamadığında, muhalefet şerhi tutanaklara geçirilir.

● Gündem maddeleri, partiler tarafından teklif edilir ve her teklif müzakere edilir. Görüşmelerde söz kısıtlaması yapılmaz.

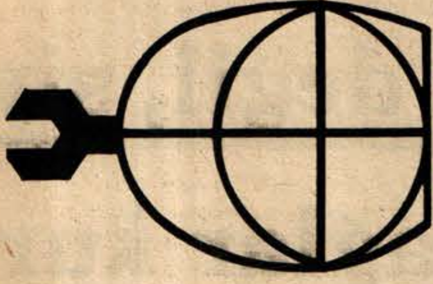
● Toplantıların yönetimi Büro'yu teşkil eden partilerin alfabetik sırasıyla ve devrî olarak yapılır. Bu toplantının partilerin onayından geçen basın bildirisinin basına açıklanması toplantıyı yöneten Parti vasıtasıyla yapılır.

● Müzakereler tutanağa geçirilir.

Ortak büro gündemdeki diğer maddeleri de görüşmüş ve anti - emperyalist, anti - faşist mücadelenin politikasının ana hatlarının tesbiti, somut eylem programının hazırlanması için çalışmalarını yoğunlaştırmaya karar vermiştir.

Bu maksatla, somut tekliflerin görüşülmesi amacıyla, 11 Eylül 1975 günü, olağanüstü toplantı yapılmasını kararlaştırmıştır.

Ortak büro, olağan toplantılarına, her hafta salı günü devam edecektir.

Küba Komünist Partisi 1. Kongresi Aralık 1975'de toplanıyor

1975'in Aralık ayında Küba Komünist Partisinin birinci kongresi toplanacak. Bütün Küba halkı büyük bir heyecanla partinin birinci büyük kongresine hazırlanıyor. Gazeteler sayfalarında bu önemli olaya geniş ölçüde yer veriyorlar.

Faşist Batista rejiminin yıkılışından bu yana, Küba devriminin gelişmesinde en önemli olay olarak nitelendirilen I. Parti Kongresinin gündeminin ana maddesi, Küba'daki sosyalist devletin varlığını kapitalist dünyaya kabul ettirmektir. Bu, parti kongresinin çalışmalarının temel konusunu oluşturuyor. Ayrıca parti kongresi, partinin uzun yıllar boyunca ortaya koyduğu çalışmalarını, devrimin kazançlarını korumak ve Küba'da sosyalizmin kurulması çalışmalarını gözden geçirecek. Bu arada yeni bir parti tüzüğü kabul edilecek, merkez organlar için seçimler yapılacak, partinin iç ve dış politikası ile ilgili bir plâtform hazırlanacak, halk iktidarının izleyeceği yol ve ekonomi ile top lumun nasıl yönetileceği tartışılacak.

Ayrıca parti kongresi Küba'nın sosyalist anayasa taslağını hazırlayacak. Bu taslak «Granma» da açıklandı ve tartışmaya sunuldu. İşçiler, köylüler, kadın ve gençlik örgütleri taslağı enine boyuna tartıştılar. Küba Emekçiler Merkezi'nin bir açıklamasına göre sadece Havana'da bu konuda 8 binden fazla toplantı yapıldı ve bu toplantılara 405 binden fazla Küba'lı katıldı. Bu arada Küba Kadınlar Birliği 323 bin kadının katıldığı 10 binden fazla toplantı düzenledi. Bu toplantılarda dikkati çeken bir özellik de ev kadınlarının çoğunlukta olmasıydı.

Küba'da parti politikasını ve sosyalizmin kuruluş çalışmalarını yürekten destekleyen emekçilere sosyalist kitle yarışmasının ilk mükâfatları dağıtılacak. Bilindiği gibi, Küba'da sosyalizmin kuruluşunu sağlayan emekçiler tüm Küba halkına hiçbir kapitalist ülkenin halkına sağlayamadığı sosyal kazançlar armağan ediyorlar. Söz konusu mükâfatlar hedeflere ulaşan ve hedefleri aşan işçi ve emekçilere dağıtılacak. Örneğin, tarım emekçileri, 13 milyon litre süt ve 39 milyon yumurta üretmeyi başararak plan hedeflerini aştılar. Maden ocaklarında çalışan işçiler daha yılın ilk yarısında planın öngördüğü üretimi 29 günlük bir çalışma ile aşmış durumdalar.

Havana'daki devrim sarayında Küba kamu oyunun temsilcileri ile toplantılar yapılıyor. Bu toplantılarda Küba Emekçiler Merkezi Genel Sekreteri Roberto Veiga bütün siyasi - toplumsal sendika ve kitle örgütleri adına kimlere mükâfat verilmesi gerektiğini bildiren listeyi Komünist Partisine sundu. KKP birinci genel sekreteri Fidel Kastro'da bu toplantılarda parti kongresinin hazırlıklarının başarılı bir şekilde yürütüldüğünü, ülkenin ekonomisini idare etme yöntemleri üzerine hazırlanan tezlerin tamamlandığını, eğitim ve kadınların durumu üzerine de yoğun çalışmalar yapıldığını söyledi.

Vietnam halkının mutlu yılı: 1975

«Vietnam halkı! Halkımızın kaderini tayin etme zamanı gelmiştir. Tüm Vietnam halkı, kurtuluşunuz için ayaklanın!»

Bundan 30 yıl önce Ho Şi Minh Vietnam halkına bu sözlerle sesleniyordu. Bu, Ağustos devriminin başlangıç işaretiydi. Ayaklanma 2 Eylül 1945'deki tarihî zafer le sona erdi.

1975 kahraman Vietnam halkı için bü yük zaferlerin ve önemli olayların yıldönümüdür. Ağustos devrimi ve Eylül zaferinden bu yana Vietnam halkı bağımsızlığını korumak, emperyalist saldırılara son vermek ve sosyalizmi kurmak için Vietnam Emekçiler Partisi ve Ulusal Kurtuluş Cephesinin önderliğinde adım adım 1975 zaferine doğru yılmadan ilerledi. Ve 1975'de Güney Vietnam'ın da tam bağımsızlığına kavuşmasıyla emperyalizme unu tamıyacağı darbeyi vurdu.

1975, Ho Şi Minh'in 85. doğum yıldönümüdür. 1975, Vietnam Emekçiler Partisinin 45. kuruluş yıldönümüdür. 1975 Ağustos devriminin ve Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 30. yıl dönümüdür. 1975, Güney Vietnam'ın kurtuluşu için Ulusal Kurtuluş Cephesinin kuruluşunun 15. yıldönümüdür. Ve hepsin den önemlisi, 1975, Vietnam halkının tüm Vietnam'ı kurtarma, zafer yılıdır.

Şili'de de faşizm yenilecek

Şili'de CIA güdümlü faşist 11 Eylül darbesinin sonucunda kurulan faşist yönetimin ikinci yılı sona ererken, cunta, içine yuvarlandığı siyasal ve ekonomik çıkmazı, en yoğun baskı uygulamalarıyla kapatmaya çalışmaktadır.

Faşist baskı ve dikta bütün yoğunluğuyla sürdürülmeye çalışılırken, ilk defa cuntanın kendi içinde de çatlaklar belirmiş, ve özellikle yüzde 300'e kadar varan enflasyon oranıyla, çökmekte olan Şili ekonomisinin görünümü karşısında bir takım cunta üyeleri bile Pinochet kanadını eleştirmeye başlamışlardır.

Öte yandan, Şili'deki ve yurt dışındaki yurtseverler, ilericiler, demokratlar ve sosyalistler anti - faşist direnişi daha örgütlü biçimde sürdürmekte, güçler toparlanmakta ve tüm dünyanın demokratik güçleri Şili halkının faşizmden kurtulması için dayanışmayı sürdürmektedirler.

Latin Amerika'da, her geçen gün yeni gelişmeler olurken ve emperyalizm, uluslararası işçi sınıfı hareketi, sosyalist sistem, ulusal kurtuluş hareketi bütünlüğünün ilerlemesi karşısında her geçen gün geri adım atarken Şili'de de faşizm uzun sürmeyecektir.

Allende'nin demokratik Şili'sini lanetli bir ülke haline getirmeye çalışan satılmış faşistlerin diktası mutlaka yıkılacaktır.

Kazanan Şili halkı, emekçileri, Şili işçi sınıfı ve tüm dünyanın barışçı, demokratik güçleri olacaktır.

Faşist darbenin ikinci yılında, cunta yönetimini lanetlerken, Şili halkının anti - faşist, anti - emperyalist mücadelesinin yanındayız.

Peru'daki darbe rejimin niteliğini değiştirmedi

Latin Amerika'da Küba hariç tek «sol» rejim olarak adlandırılabilecek Peru hükümeti ve 7 yıldır ülkeyi yöneten General Juan Velasco Alvarado yine bir askerî darbe ile devrildi.

Latin Amerika'nın ordu rejimlerinden bir ölçüde farklı olarak, faşist yönde değil, sol reformcu yönde adımlar atan, halkın çıkarlarından yana reformlar yapan Peru askerî rejimi bir yandan da uluslar arası planda emperyalizme tam teslim olmayan tutumuyla sağ güçlerin şiddetli tepkisine yol açmamıştı. General Alvarado, Latin Amerika'daki en tutucu ve reaksiyoner güç olarak bilinen orduyu Peru'nun sosyal ve siyasal özelliklerinin de etkisiyle radikal bir tutum içine sokmasını bilmiş ve Peru emekçi halkı yararına yürüttüğü bir dizi reformlarla destek kazanmıştı. İlk iş olarak yaptığı Peru'daki Uluslararası Petrol Kumpanyası (IPC)'nın millileştirilmesi Amerikan egemen çevrelerinde bir panik yaratmıştı. O zamana kadar Amerika'nın Latin Amerika'daki stratejisi orduyu kendi maşası olarak kullanmaktı. Gerçi 1968'den önce, Peru ordusu anti gerilla hareketlerde kullanılmıştı ama egemen güçlerin isteğinin aksine, bu hareket içinde Peru ordusunun bir kısmı sosyalist ideolojiye ve sosyalist harekete yakınlık duymaya bile başlamıştı. Peru Komünist partisi gerçi güçsüzdü. Bunda Peru işçi sınıfının nicel ve nitel gücünün zayıflığı da büyük bir etkendi. Ancak General Alvarado'nun sol hareketini Komünist partisi de desteklemiş ve bir süre sonra Peru ile Küba arasında iyi ilişkiler başlamıştı.

General Velasco Alvarado yönetimi bir süreç içinde, bir çok Amerikan şirketine el koymaya başladı. Bu arada yapılan ve gerçekten de etkili, başarılı ve bütün Latin Amerika'dakileri Küba hariç en radikali sayılan bir toprak reformu yüzyıllar boyu toprak ağalarının boyunduruğunda inlemiş olan Peru köylüsünün ha yat standartlarını büyük bir süratle yükseltti.

Ancak, Peru'daki sol rejim, yapısı işçi sınıfının örgütlü gücünün iktidara ağır lığını tam anlamıyla koyabilecek güce

(Devamı 9. Sayfada)

Temel mesele sosy[...]
miktarı değil, siyasi
yakın bağlar kurma[...]
siyasi bilince y[...]

Örgütlenme ancak kitle hareketi ve mücadelesi içinde mümkündür. Kitle eylemi dışında örgütlenme mümkün değildir. Örgütlenme ile kitle hareketi arasında sımsıkı bir bağ vardır ve her örgütlenme aşaması belli bir kitle hareketi düzeyine uygun düşer. Gerçek örgütlenme, eylem içindeki örgütlenmedir. Bu yüzden «önce örgütlenelim» mantığı, ancak ve ancak kapalı kapılar ardında, aydın kulübü halinde kalma sonucuna götürür.

Gündemdeki acil sorun egemen sınıfların faşizm tertiplerinin boşa çıkarılması, demokrasi alanının savunulması ve bu alanda daha ileri adımların atılmasıdır. **İşçi sınıfının ve diğer emekçi kitlelerin demokratik taleplerinin gerçekleşmesinin önünde bugün en somut engel MC iktidarıdır.** Bu engeli kaldırmak yolunda, seçimler ve parlamento alanı dahil her alanda mücadele etmek işçi sınıfı sosyalistlerinin başta gelen görevleri arasındadır.

Ne var ki, bu mücadele, yine her alanda, işçi sınıfının bağımsız siyasetine gölge düşürülmeden, işçi sınıfının kendi nihai hedefleri doğrultusundaki mücadelesinden taviz verilmeden sürdürülmelidir.

TSİP, anti demokratik kanunlar yüzünden seçimlere doğrudan katılma imkânına sahip olmayan, CHP'nin solundaki partilere ve TBP'ne seçimlere birlikte katılmanın yollarının tartışılması için bir çağrıda bulunurken, bu ilkeyi göz önüne alıyor ve sosyalizmin bağımsız sesinin seçim platformundan duyulabilmesini amaçlıyordu.

Bilindiği gibi TİP yöneticileri söz konusu çağrıya uymamışlar ve tutumlarının nedenlerini açıklayan bir mektup göndermekle yetinmişlerdir. (Bak Kitle sayı 73). Toplantıya katılan diğer partilerin TİP'e ortaklaşa yaptıkları ikinci bir çağrı ise, gene red cevabı almış ve bu cevabı bildiren mektup «bu konuda yazışmaları sürdürmekte bir yarar olmadığı kanısındayız.» ibaresi ile sona ermiştir.

Bu yazıda TİP'in tutumu eleştirilecektir. Amacımız hatalı görüşlerin bir an evvel düzeltilmesine katkıda bulunmaktır.

TİP cevap mektubunda çağrıya katılmama nedenlerini üç temel noktada toplamaktadır. Bunları tek tek ele alıp inceleyelim :

Kitle Desteğinin Niceliği Değil, Niteliği Önemlidir.

● Şöyle deniyor : «Güç ve eylem birliğine girecek örgütler, belli sınıf ve tabakaların, en azından bunların belli kesimlerinin temsilcisi ve kitleleri harekete geçirecek durumda olmalıdır. Ancak bu durumdaki örgütler toplumsal bir gücü ifade ederler ve belli hedeflere yönelik belli ortak eylemlere girdikleri rinde gerçekten bir güçbirliği oluşur. Böyle bir gücün olmadığı yerde güçbirliği de söz konusu olamaz. Çünkü esas amaç biçimsel örgütlerin değil, sınıfsal kitlelerin güç ve eylem birliğinin sağlanmasıdır. Bunun için tüm anti - emperyalist, demokratik güçlerin **güç ve eylem** birliği sorunu öncelikle bu açıdan ele alınmalıdır.» (TİP'in mektubundan).

Burada TİP'li arkadaşların ilk yanlışı, çeşitli çevrelerce çok eskiden beri sürüdürülen bir yanlış, **kitle kavramının gerçek anlamının** kavranmaması şeklinde ortaya çıkıyor. «Güçbirliğine çağrılan partilerin kitle desteği yoktur, bu yüzden bu birlik biçimsel olur» deniyor. Halbuki söz konusu partilerin kitle desteği vardır, fakat bu kitle, günümüzde sayıca azdır ve ancak binlerle ölçülebilir. Bu kitle, devrimci ve sosyalist bir kitledir. Parti üyeleri ve sempatizanları tarafından oluşturulmaktadır. Kitle kavramı statik ve değişmez bir niceliği değil, tersine sosyalist mücadelenin ilerlemesine paralel olarak gelişen ve büyüyen bir muhtevayı ifade eder. Geniş kitle desteği, ancak ilk başta az sayıda kişiden oluşan kitlenin süreç içinde büyüyüp yayılmasıyla, devrimci fikirlerin az sayıda kitleden, geniş yığınlara yönelmesiyle sağlanır. Daha ilk başta geniş kitle desteği bekleyen bir sosyalist parti, bu umduğunu hiç bir zaman bulamaz. KİTLE dergisi kitle kavramının bilimsel anlamını, 63 ve 64. sayılarında ele almıştı.

Bu yanlış görüş, kitle desteğini sadece sayıca ele alıp, onun nitelik özünü görmeyiş, TİP'li arkadaşları ikinci yanlışa «önce örgütlenme, sonra eylem» tutumuna düşürüyor. Şu mantık güdülmektedir : «Sosyalist güçler şu anda kitleleri harekete geçirecek güçte değil ierdir. Şu halde bu örgütler biçimseldir. Esas olan sınıfsal kitlelerin güç ve eylem birliğinin sağlanmasıdır. Bu ise önce örgütlenip, sonra harekete geçmekle olur.»

Halbuki evrensel ilkeler bu anlayışın tam zıttını ileri sürer; örgütlenme ancak kitle hareketi ve mücadelesi içinde mümkündür. Kitle eylemi dışında örgütlenme mümkün değildir. Örgütlenme ile kitle hareketi arasında sımsıkı bir bağ vardır ve her örgütlenme aşaması belli bir kitle hareketi düzeyine uygun düşer. Yeteri derecede güçlü olmayan, henüz inşa aşamasında olan bir örgütlenme, az sayıda kişiden oluşan bir kitlenin hareketine, gelişmiş bir örgütlenme ise geniş kitlelerin mücadelesine uygun düşer ve bunlar karşılıklı bir birlerini şartlar ve belirlerler. Tarihte ne yeni bir örgütün onbinlerce kişiyi eyleme sokabildiği, ne de onbinlerce kişinin devrimci mücadelesinde güçlü bir örgütün olmadığı durumlara raslanmıştır.

Öte yandan önce örgütlenme sonra eylem mantığı ile, o, önce yapılacak örgütlenmenin hiç de gerçek anlamda bir örgütlenme olmıyacağı da açıktır. Gerçek örgütlenme, eylem içindeki örgütlenmedir. Bu yüzden «önce örgütlenelim» mantığı, ancak ve ancak kapalı kapılar ardında, aydın kulübü halinde kalma sonucuna götürür.

Bu yüzden, «önce örgütlenelim, sonra eylem yapalım, şimdi biçimsel birer partiyiz, önce öz kazanalım, sonra güç birliği yapalım», görüşleri mekanik bir düşünce tarzı ve eylemsizliğin bir ifadesi olmaktadır.

Bugün sosyalist partilerin kitleleri harekete geçirme gücü düşük te olsa, bu gerçek bizi eylemden alakoyamaz, çünkü kitle desteği, daha doğrusu kitlelerin bilinçli mücadelede yer almasını sağlamanın yolu, eylemden geçer. İkinci olarak, aynı objektif gerçek mevcut örgütlü güçlerin —olduğu kadarıyla— ortak bir demokratik platformda güçbirliği yapmasını da engellemez.

Bugün örgütlü —kendi çaplarında örgütlü— sosyalist güçler, bölünmüş bile olsalar, sayıları binler düzeyindeki üyelere ve çok defa fazla sayıda sempatizana sahiptirler. Bu güçleri küçümsemek nasıl mümkün olabilir? Örneğin bir Harun arkadaşın cenaze törenine katılan on bin kişi bir kitle değil de, biçimsel partilerin kitlelerden kopuk biçimsel üyeleri midir?

Eğer işçi sınıfı örgütlenecekse, bu örgütlenme bugünkü yetişmiş ve yetişmekte olan kadrolar ve onların çevrelerindeki sempatizan halkların sayesinde, onların öncülüğünde olacaktır. Örgütlenme gökyüzünden ya da başka bir yerden zembille inmeyecektir. Mevcut kadroların örgütlü güçlerini, bu gücün nicelik düzeyine bakarak, biçimsel partiler olarak nitelemek, «bu iş Türkiye'de olmıyacaktır» dan başka bir anlama gelmez. Bu kadroların sosyalist birlik (politik birlik) sorunu, yani mevcut partilerdeki ve bunların dışında kalmış olan sosyalistlerin tek bir partide birleşmesi sorunu, ancak işçi sınıfı mücadelesinin pratiği içinde, ilkeler temeli ve işçi sınıfı içinde gerçekleşecektir. Fakat bu uzun vadeli sürecin henüz başlangıç aşamasında olmamız, bizi bu güçlerin hiç değilse bir kısmını, asgarî bir müşterek olması gereken anti - emperyalist ve anti - faşist mücadele planında ortak davranışa sokmak için çalışmaktan alıkoyamaz, alıkoymamalıdır.

Mevcut partilerin zayıflıkları, güçbirliğini reddetmek için bir neden olamaz. Sosyalist, anti - emperyalist ve anti - faşist hareketin bugün vardığı düzey ancak bu örgütlenme düzeyini doğurabilmişse, **verili** durum buysa, bu somut şartlara göre, bunun ölçüsünde güçbirliği yapılır. Hareket, mücadele ve örgütlenme daha gelişmiş bir düzeydeyse, daha gelişmiş ve daha güçlü bir güçbirliği gerçekleştirilir. «Hareketin ve örgütlenmenin düzeyinin gelişkin olmadığı dönemde güçbirliği yapılmaz, ancak gelişkin olduğu dönemde yapılır» diye bir «kural» anlamsızdır ,maddî temelden ve hayattan kopuktur, metafiziktir.

TSİPin çağrısı, sosyalizmin bağımsız, (işçi sınıfı dışındaki sınıf ve tabakaların etki ve ideolojisinden bağımsız) sesinin duyurulabileceği bir seçim çalışması için güçbirliği önerisiydi. TİP'li arkadaşların yukardaki gerekçeyle bunu reddetmeleri ister istemez, «sosyalistler zayıf olurlarsa sola en yakın burjuva partisini desteklerler, ehveni şer politikasını savunurlar, güçlü olurlarsa bağımsız tavırlarını koyarlar, ayrı seçime girerler», mantığına gider. Böylesi bir tutum işçi sınıfının bağımsız politikasını büyük ölçüde zedeler.

Bir burjuva partisi olan CHP'nin solundaki ilerici bir demokratik platformu hiç değilse seçim koşullarında somutlamak görevini ihmal edersek, bu durumda «güçsüzüz, onun için işçi sınıfının bağımsızlığından taviz veririz» mi diyeceğiz?

Sosyalistler Seçimlerde Sadece Oy Amacı mı Güderler?

● TİP önerilen güçbirliğinin seçimlerde **az oy** alacağını da söylüyor ve bunu da bir red gerekçesi olarak öne sürüyor. TİP bugün Türkiye'de önemli bir sosyalist birikim ve potansiyel olduğunu, fakat bunu aktif güç haline getirme nin zamana ihtiyaç gösterdiğini, seçim sonucunda alınacak oyların sosyalist birikimi yansıtmıyacağını ifade ediyor. Şöyle deniyor :

«Yoksa alınacak yetersiz sonuçlar sosyalist birikimin gerçek boyutları, potansiyel gücü hakkında kamuoyunda yanlış bir izlenim yaratır, gerçeğe aykırı yargılara yol açar. Ayrıca bu sonuçlar bu birikimin üzerinde de olumsuz etkiler doğurur, karamsarlık yaratabilir ve bu potansiyel gücü örgütlemeyi ve harekete geçirmeyi güçleştirebilir. Bu nedenlerle şu veya bu yoldan aday göstermek suretiyle seçimlere katılmak bizce uygun görülmemektedir.» (Aynı yerden).

TİP yöneticileri, sosyalistlerin seçimlerde az oy alacakları için, prestij kaybedecekleri, hatta sosyalist potansiyel gözünde bile yıpranacakları ve kitleleri örgütleme görevinin böylece daha da zorlaşacağı görüşündedirler.

Öncelikle biz açık politikayı savunuruz; ayıbını örtme çabasında olan burjuva politikacıları olamayız. Kitlelerin karşısına olduğumuz gibi çıkarız, tıpkı nihai amaçlarımızı hiçbir zaman saklamadığımız gibi. Kusurlarımızı, eksikliklerimizi kitlelerin gözünden gizleyerek fazla yol alabileceğimizi umamayız. Daha da önemlisi bize göre sosyalist potansiyel, bizim kusurlarımızı eksikliklerimizi gören, bizi eleştiren ve bize yardımcı olan kişilerden meydana gelir, en küçük bir başarısızlıkta umutsuzluğa kapılacak olanlar, henüz sosyalist potansiyele dahil edilmeye hak kazanmış değildirler.

İkinci olarak bu tavır seçimleri ve oy meselesini abartmak demektir. Sosyalistler seçimlere sadece, yüksek oylar almak, oy sayısını artırarak itibarlarını yükseltmek için girmezler. Elbette seçimlerden başarılı çıkmak, önemlidir. Ama bu herşey değildir ve sadece bu amaç güdülürse, hiçbir şeydir.

Sosyalistler seçimlerde sosyalist ajitasyon ve propagandayı yaygınlaştırma, siyasî gerçekleri açıklama ve hal-

listlerin alacağı oy çalışmada kitlelerle k ve onları daha ileri önlendirmektir

Sosyalistler seçimlere sadece, yüksek oylar, almak, oy sayısını arttırarak itibarlarını yükseltmek için girmezler. Elbette seçimlerden başarılı çıkmak, önemlidir. Ama bu herşey değildir ve sadece bu amaç güdülürse, hiç bir şeydir. Sosyalistler seçimlerde sosyalist ajitasyon ve propagandayı yaygınlaştırma, siyasî gerçekleri açıklama ve halka somut hedefler gösterme çalışmalarını yoğunlaştırırlar.

ka somut hedefler gösterme çalışmalarını yoğunlaştırırlar.

Ayrıca sosyalist partiler sadece seçimden seçime halkın karşısına çıkan partiler değildir veya öyle olmamaları gerekir. Biz, işçi ve emekçi yığınlarının bizi değerlendirirken sadece aldığımız oy sayısına bakmalarını değil, daha çok kendi mücadelelerinde ne kadar yer aldığımıza, onlara öncülük etmede ne kadar başarılı olduğumuza bakmalarını isteriz.

Sosyalist partiler, fabrikada, tarlada, gecekonduda, köyde, kentte, okulda daima kitlelerin içinde ve yanında olan, grevde, direnişte, boykotta, yürüyüşte, mitingte onlarla omuz omuza mücadele eden ve öncülüğü başarabilen partiler olmak zorundadırlar. Sosyalistliğin bundan başka ölçüsü yoktur. Örneğin, Pres-siz Fabrikasında mücadele eden işçi «TSİP Kartal'da 32 oy aldı, bu partide hayat yok» demiyor, tersine TSİP üyelerinin kendi somut eyleminde yanındaki davranışına bakarak TSİP'i değerlendiriyor.

Ve bizim örgütlemekle görevli oldu ğumuz sosyalist potansiyel budur. Sosyalist partilerle burjuva partileri arasındaki farkı bunların seçimlerde aldıkları oy sayısına göre değil de, kendi somut mücadelesinde hangisinin ne kadar ve nasıl yer aldığına bakarak değerlendiren işçi liderleri, ileri işçilerdir. Ve bunlar seçimlerde artık kimin iyi lâf yaptığına değil, çok daha başka şeylere bakıyorlar. Geniş emekçi yığınların örgütlenmesi ancak yetişmiş ve yetişmekte olan ileri işçi ve halk liderlerinin örgütlenmesinden geçecektir.

Seçimlerde az oy alınması sosyalizm için bir kayıp değildir, tersine seçimleri sosyalizmin fikirlerinin yayılması için kullanmamak bir kayıptır. Sosyalizm propagandası tabii ki somut mey valarını hemen vermez, ama bu uzun süreli çalışmanın önemli bir unsurudur. Sosyalistlerin seçimlerde az oy almasının kitleler nezdindeki itibarlarını yitirmelerine yol açacağı da doğru değildir. Çünkü bizi öncelikle ilgilendiren kitle. İleri işçi ve halk temsilcileri kitlesidir. Mücadele içindeki kitledir.

Öte yandan, önemli olan seçimlerde, emekçi halkın politikaya olan ilgisinin arttığı bu dönemde, sosyalizmin bağımsız sesinin duyurulmasıdır. Meydanın burjuva - bezirgân partilere boş bırakılmamasıdır. Her türlü imkânın kitlelerde sınıf bilincinin uyanmasını sağlama yolunda kullanılmasıdır. Sosyalistler se çimlerde niçin kendi düzenledikleri toplantı ve mitinglerde, kendi bildiri ve afişlerinde kitlelere seslenmesinler? Bundan niçin kaçınılıyor?

Az oy alacağız diye, bu az ama çok değerli oyları niçin burjuva partilerin kuyruğuna takılmasına izin verelim? Bu nasıl açıklanabilir?

Alınacak oy sayısı hakkında bir konuya daha değinmek isteriz. Yeni TİP yöneticileri, Parti yeniden kurulmadan önce bir çok kere, 1971 öncesinde TİP in Türkiye'de 300 bin civarında oya sahip olduğunu, 1961 - 71 döneminde önemli bir sosyalist potansiyelin yaratıldığını ve bunda TİP'in en büyük paya sahip olduğunu ve bugün söz konusu oy potansiyelinin daha da artmış olduğunu belirtmişlerdir. Ve hatta bu gücü, kendi başlarına yeni parti kurmanın nedeni olarak, yani kendilerinin Türkiye sosyalist hareketinin en önemli gücünü temsil ettiklerinin göstergesi olarak öne sürmüşlerdir. TİP Genel Başkanı işçi sınıfının bölünmüşlüğü diye bir sorun yoktur, diyerek mevcut sosyalist potansiyelin TİP'e ait olduğunu ileri sürmüştür.

Şimdi ise seçimlerde az oy alınacağı öne sürülmektedir. Bu durumda bu 300 bin oyun nereye gittiği sorusunun kendi açılarından nasıl cevaplandırılacağı önemli bir merak konusudur.

Öte yandan kısmî senato seçimleri eski TİP'in İstanbul, Ankara, Adana, Tunceli, Diyarbakır gibi en çok oy aldığı illerde yapılacaktır. TSİP'in ve diğer güçbirliğine çağrılan partilerin oy potansiyelleri, yeni yetişmiş ilerici ve sosyalist, CHP çizgisini aşmış onbinlerce öğrenci aydını da katarsak, TİP'in 300 bin oyunun daha da artması gerekirdi.

Gerçek, TİP'in eskiden kendisine oy veren 300 bin kişinin oyunun büyük çoğunluğunun oylarını artık kontrol etme durumunda olmamasıdır.

Peki TİP'in eski oyları nereye kanalize olmuştur? Sorunun cevabı; CHP dir. Sosyalist potansiyelin oyla değil, işçi sınıfının bağımsız politikasına sonu na dek bağlı kalan nitelik ile ölçülmesi gerektiği bundan daha iyi gösterilemez. Bugün, TİP seçimlere kendisi de girse, CHP'nin solundaki partiler birleşerek de girseler, eski TİP'in düzeyine oy bakımından gene erişemiyeceklerdi.

TİP yöneticileri şimdi seçimlere gir meyerek, kendi oy potansiyellerinin ger çek düzeyinin gizleneceğini, yani mevcut kayıpların gözlerden saklanacağını sanıyorlar. Daha da önemlisi CHP'nin oylarını biz arttırdık diye bundan bir de pay çıkarılabilecektir.

MC Partilerinin Oy Oranının Azalmasının Alternatifi Niçin Sadece CHP Oylarının Artmasıdır?

● TİP'in mektubunda öne sürülen üçüncü neden, seçimlerin Türkiye'nin siyasî yapısında önemli değişikliklere yol açacağı, MC iktidarına karşı bu seçimlerin bir referandum olacağı görüşüdür. «Biz seçimlere boykot etmeden ve katılmadan yana değiliz» diyerek, TİP yöneticileri seçimlerde CHP'yi destekliyeceklerini açıklıyorlar. Bunu açık açık yapmalarını, CHP'nin desteklenmesi gerektiğinin açık açık savunulmasını beklerdik.

Bu bir yana, asıl önemli olan TİP yöneticilerinin CHP'den önemli şeyler beklemeleridir. CHP niçin desteklenmelidir? Bunun açıklaması niçin yapılmamaktadır? CHP nasıl görülmektedir? Hangi sınıfsal çıkarların savunucusu olarak bakılmaktadır CHP'ye? CHP'den ne beklenmektedir? TİP yöneticileri bü tün bunları TİP genel sekreterinin sahi bi olduğu Yürüyüş dergisinde açıklayabilirlerdi. Fakat, hayır, herşey, karanlık bir sis perdesi içinde bırakılmakta, CHP nin ne kadar «ilerici» kabul edildiği açıklanmamaktadır.

Halbuki mevcut şartlarda, her sosyalist, bir CHP iktidarının, sosyalist mü cadelenin sürdürülmesi açısından, bir MC iktidarından, daha elverişli şartlar demek olduğunu açık açık söylemelidir. Tıpkı aynı CHP iktidarının halkın hiç bir temel derdini çözemiyeceğini ve buna niyeti de olmadığını açıklamasının gerektiği gibi.

Biz başından beri CHP'nin yapısının ve politikasının açıklanması için çalıştık ve bugün bu konuda net ve tutarlı bir görüşe sahibiz. Niçin TİP'in bu konuda bir görüş bildirmesine raslanmıyor?

TİP CHP'nin desteklenmesinin nedeni olarak MC iktidarına son verilmesi gereğini öne sürmektedir. MC oylarının düşmesinin, MC'yi zor durumda bırakacağını söylemektedir.

MC partilerinin oylarının düşmesi için MC partilerinin daha az oy alması yeter. CHP'nin oylarının artması bunun için acaba niçin gerekli olmaktadır? CHP'nin dışındaki partiler birlikte seçime girselerdi ve seçim sonuçlarında MC nin oyları CHP ile bu partilerin oy toplamından daha az olsaydı, MC'nin oyları azalmamış mı olacaktı? MC referandumu kaybetmemiş mi olacaktı? Niçin MC oylarının azalmasının alternatifi, sadece CHP oylarının artması olarak görülmektedir acaba? Tüm sol oylar, ister CHP'ye verilsin, ister onun solundaki partilere verilsin, bir bütün olarak «MC' ye Hayır» demek olmıyacak mıydı?

Böylece 12 Ekim seçimleri TİP yöneticileri tarafından sadece MC için bir referandum olarak değil, MC ile CHP arasındaki bir referandum olarak görülmektedir.

Seçimlere katılma imkânı bulamıyan sosyalistler seçimleri boykot etmeyeceklerdir. Tersine en aktif bir şekilde seçim döneminde görüşlerini açıklamaya çalışacaklar sosyalistlerin katılmadığı bu seçimin anti - demokratik olduğunu vurgulayacaklar ve şu veya bu partiyi değil ilke olarak her bölgede en ilerici adayın desteklenmesini isteyecek lerdir.

Seçimlerde MC'nin geriletilmesi baş ta gelen görevdir. Mevcut şartlarda bun dan CHP'nin sağ sosyal demokrat mer kezi kârlı çıkabilir. Bu mükündür. Ama, bu seçimlere boykot etmeyi gerektiren bir neden değildir. Acil hedef faşist MC nin iktidardan indirilmesidir. CHP reformizmi şu anda halkımızın hayatî çıkarları karşısındaki en önemli tehlike değildir. Sosyalistler, bağımsız olarak seçime girmeye çalıştılar, bu mümkün olmadı. Ama bu imkânsızlık, MC iktidarına son verme mücadelesinde yer almamamızı, seçimlerde bu mücadeleye bel li bir katkıda bulunmamamızı, işçi sınıfının dışındaki sınıfların çıkarlarıyla sınırlı başka çizgilerle faşizmin geriletilmesi doğrultusunda, aynı mücadele içinde olmamamızı gerektirmez. Bu tavır TİP yöneticilerinin tavırlarıyla asla aynı değildir. Çünkü demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde işçi sınıfının bağımsız politikasına titizlikle sahip çıkmak ile hiçbir çaba göstermeden, kitlelerin peşine takılmak arasında nitel fark vardır.

Sosyalist Birlik Sorunu

TSİP'in seçimler için yaptığı öneriye TİP'in cevabının yayınlandığı Yürüyüş dergisinin aynı sayısında, TİP genel başkanının, sosyalist birlik konusundaki bir yazısı da yayınlandı.

Sayın Boran bu yazıda özetle, sosyalist birlik ile demokratik güçbirliğinin birbirine karıştırılmamasının gerekli olduğuna değiniyor ve fikirlerini sosyalist birlik konusunda yoğunlaştırıyor. Bunun kolay halledilecek bir sorun olmadığını belirtiyor.

Bu görüş doğrudur, fakat TSİP, seçim önerisini getirirken sosyalist birlik konusunu gündeme getirmemiştir. Sol partilerin birlikte seçime katılmalarının sosyalist birliğin sağlanması şeklinde yorumlamamıştır. Tersine TSİP başından beri, iki «birlik» kavramının apayrı olduğunu, temel birliklerin ve temel ayrılıkların ancak prensip mücadelesinden ve işçi sınıfı pratiğinden geçerek oluşup netleşeceğini defalarca belirtmiş, birliğin masa başında değil de, sınıf temelinde kurulacağını dile getirmiştir. Birlik konusunda savunduğu ilkeleri sıralamıştır.

Bu nedenle, gündemde olan sadece bir güç birliği çağrısı iken, sosyalist birlik konusuna aynı sayfada dikkat çekilmesini anlamsız bulduk. Yanlış anlamalara meydan vermemek için sos yalist birlik konusundaki tavrımızı net bir şekilde koyan KİTLE'nin 27 Mayıs 1975 tarihli 61. sayısında çıkan Sosyalist Hareketin Birliği ve Bölünmüşlüğü yazısının bir kere daha okunmasını, bu günkü koşullarda orada belirtilen görüşlerimizde bir değişiklik olmadığını hatırlatmayı gerekli görüyoruz.

TSİP tüm işçi sınıfı sosyalistlerinin, işçi sınıfının ileri düzeydeki merkezi siyasî otoritesine varmaları için çetin, sa bırlı ve kararlı bir prensip mücadelesini sürdürmeye, işçi sınıfı pratiği ve temeli üzerinde sosyalist birliği sağlama yolun da mücadele etmeye devam edecektir.

İşçi sınıfı ve müttefikleri

Kitle'de iki sayıdır yayınlanmakta olan «İşçi Sınıfı Müttefikleri» adlı yazı gelişmiş kapitalist ülkelerdeki ittifaklar sorununa ışık tutmaktadır. Ülkemiz şartları açısından da soruna yaklaşmada önemli ipuçları getiren yazıyla ilgili olarak, İttifaklar Politikasının İlkeleri hakkında kısa bir açıklama yapmayı faydalı buluyoruz.

İttifaklar politikası

Sosyalist literatürde **ittifak** kelimesi herşeyden önce, sınıflar ve sosyal gruplar arasındaki bir ilişkiyi ifade eder. Toplumdaki her hangi bir sınıfın ittifak politikası, onun, amaçlarını gerçekleştirmek için diğer sınıf ve tabakalarla birleşmesine yönelir. İttifak politikasının objektif temeli, müttefiklerin ortak çıkarlarının sürekli ya da geçici, geniş ya da dar kapsamlı bir uyuşmasıdır. Sınıflar ya da sosyal tabakalar an cak aralarında ortak çıkarlara sahiplerse ittifak yapabilirler. Her ittifakın temeli ortak çıkarların sağlanması için ortak mücadeledir. Çıkarların uyuşması belli bir süre için olabileceği gibi, sürekli de olabilir. Bir çok konuda olabileceği gibi belli konularda da olabilir.

İşçi sınıfının ittifaklar politikası onun tarihsel misyonundan çıkar. İşçi sınıfının tarihsel misyonu, sınıflı topluma son vererek sınıfsız toplumu kurmak ve böylece bütün toplumun sömürü ve baskıdan kurtulmasını sağlamaktır. İşçi sınıfı sadece kendisinin kurtarıcısı değil, aynı zamanda bütün toplumun kurtarıcısıdır. Tüm insanlığın kurtuluşu sosyalizmdedir ve sosyalizmi gerçekleştirme görevi en başta işçi sınıfınındır.

İşçi sınıfının, kendi partisinin öncülüğünde tüm toplumun kurtuluşu için mücadele etmesi, onun sınıf çıkarlarının toplumsal gelişmenin kurallarıyla objektif olarak uyuşmasının bir ifadesidir. İşçi sınıfının çıkarı kapitalist sömürünün kaldırılıp sosyalizmin kurulmasındadır, aynı zamanda toplumsal gelişmenin diyalektiği de kapitalizmden sonra sosyalizmin kurulmasına götürmektedir. İşte, gerek bu objektif uygunluk, gerekse işçi sınıfının tüm toplumun kurtuluşuna yönelmesi, onun ittifaklar politikasının belirlenmesinde tayin edici esas faktörlerdir.

İşçi sınıfının ittifaklar politikasının amacı, bütün ezilen ve sömürülenlerle birlikte, siyasi iktidarı almak, ve tarihsel bir süreç içinde toplumun sınıflara bölünmüş haline son vererek sınıfsız bir düzenin kurulmasını sağlamak için, işçi sınıfı öncülüğünde halkın demokratik iktidarını kurmaktır. İttifaklar politikası bu amaca yöneliktir.

İttifaklar politikasında köylülük sorunu her zaman temel bir konu olmuştur. İşçi sınıfıyla birlikte toplumun maddi zenginliğinin yaratılmasına katkıda bulunan ve gerek kapitalizm öncesi, gerekse kapitalist sömürü biçimleri ile sömürülen ve ezilen emekçi köylülükle sürekli ittifak ve bu ittifakın pekiştirilmesi, işçi sınıfı sosyalizminin ittifaklar politikasının önemli bir meselesi olmuştur ve olmaktadır.

Özellikle emperyalist dönemde, kapitalizmin çelişkilerinin hızla derinleşmesi köylülükle ittifakı, bu ittifakın mücadelenin farklı aşamalarında farklı muhtevayla düzenlenmesini, bütün ülkeler işçi sınıflarının iktidar mücadelesindeki en önemli bir görevi yapmıştır. Gene özellikle, emperyalist sömürü altında olan, kapitalizmin nispeten az gelişmiş olduğu, kapitalizm öncesi ekonomi şekillerinin etkinliğini sürdürdüğü ülkelerde, işçi - köylü ittifakı sorunu çok daha önem kazanmakta ve iktidarı mücadelesinin temel meselesi olmaktadır.

Emperyalist baskı ve tahakküm, kapitaliz-

(Devamı 10. Sayfada)

SSCB Bilimler Akademisi, Uluslararası İşçi Sınıfı Hareketi Enstitüsü tarafından hazırlanan tezleri kapsayan bu yazının başlangıç kısmı, Kitle'nin geçen sayısında yayınlanmıştı. Her iki kısmın dipnotları bu sayıda verilmektedir.

İşçi sınıfının müttefiklerinin yeri ve tavrı konularının tahlilinde, yalnızca mücadelenin genel - demokratik, anti - tekel aşamasının ortak özellikleri değil, ayrıca ekonominin, iç politikanın ve uluslararası durumun o andaki somut özellikleri de göz önüne alınmalıdır. Öte yandan uluslararası yumuşama sürecinin ve kapitalist ülkelerdeki kriz olgularının bu dönemdeki keskinleşmesinin orta tabakaların politik tavırları üzerine nasıl bir etki yaptığının tartışılması da faydalı olacaktır.

Yumuşama (detant) genel olarak, anti - tekel mücadelenin sosyal temelinin genişlemesine ve mücadelenin hareketlenmesine katkıda bulunmaktadır. Küçük burjuvazi uzun zamandan beri, militarist - şovenist propagandaya en çabuk kapılan gruptu. Bu durum, küçük burjuvazinin, soğuk savaşın en üst noktasında, emperyalizmin sosyalist ülkelere askerî - politik çatışma stratejisinin dayandığı kitle tabanının en önemli unsurunu teşkil etmesine yol açmıştı. Küçük burjuvazi anti - sovyet ve anti - komünist önyargıların yayılması için elverişli bir alanı oluşturuyordu ve bu durum, işçi sınıfının bu sosyal grupla işbirliği yapmasını güçleştiriyordu.

SBKP XXIV. Kongresinin Barış Programı'nın gerçekleştirilmesindeki başarılar bu işbirliğinin önündeki bazı engelleri kaldırmıştır. Fakat kitle psikolojisinin değişmesi doğal olarak karmaşık ve uzun bir süreçtir. Önde gelen kapitalist ülkelerdeki küçük burjuva kesimlerinin kafalarını bulandıran milliyetçilik ve büyük güç şovenizmi ideolojileri hiçbir şekilde yokolmamıştır. Uluslararası yumuşama, gerek farklı toplumsal düzene sahip ülkelerin askerî - politik çatışmasının keskinleşmesinin mümkün sonuçları, gerekse barışçı bir arada yaşamanın olumlu perspektifleri konularında açık bir görüşe sahip kesimler üzerinde daha güçlü bir etkide bulunmaktadır.

Kapitalist dünyanın yaşamakta olduğu kriz de anti - tekel eylemlerin güçlenmesine yol açmaktadır. Kriz, emekçilerin büyük kesimlerinin maddi durumlarını genel olarak kötüleştirmiş ve böylece ortak tabakaları da yeni güçlüklerle karşı karşıya bırakmıştır. Mamul maddelerde satışların düşmesi ve siparişlerin azalması (ki çok büyük firmalar bile bundan zarar görmüşlerdir) birçok küçük işletmeyi iflâsa sürüklemiştir. Özellikle küçük işletmelerin oranının nispeten yüksek olduğu, hizmet, ulaştırma ve turizm - otelcilik sektörlerindeki küçük işletmeler ciddi zorluklarla karşılaşmışlardır. Olağanüstü «kriz önleyici tedbirler», çoğu durumda devlet dairelerinde ve belediyelerde çalışan memurların artan sayıda işsiz kalmasını ve bunun sadece küçük memurları değil, orta kategorileri de kapsamasını birlikte getirmektedir. Sanayide uzmanlık ve menejerlik gibi kategorilerde kitle halinde işsizlik, savaştan sonra ilk kez yüksek boyutlara ulaşmıştır. Sosyal ve kültürel ihtiyaç maddelerine talebin azalması, üretici olmayan kesimdeki birçok entellektüel meslek için güç durumlar yaratmıştır.

Bütün bu sarsıntılar doğrudan, orta tabakalar için de ,egemen sınıfın politikasına karşı hoşnutsuzluğun, günümüzde eskiye oranla çok daha fazla yayılmasına yol açmıştır. Bu hoşnutsuzluk hangi yönde gelişmektedir? Burjuva - reformist hükümetlerin iktidarda olduğu yerlerde, ekonomik düzensizlikler orta tabakaların bir kesimini sağa yönelmeye, hatta bazı durumlarda aşırı sağcı, gerici güçleri desteklemeye itebilir. Fakat genel olarak, orta tabakaların politik tavırlarındaki değişiklik, öncelikle demokratik ve ilerici güçlerin fethettikleri mevzilerin sağlamlığına bağlıdır. Eğer bu etki yeterli ölçü de güçlüyse, o zaman, sadece orta tabakaların sağa yönelmeleri durdurulmakla kalmaz, ayrıca bunlar daha aktif bir şekilde anti - tekel mücadeleye dahil edilebilirler.

İşçi sınıfının müttefiklerinin devrimci potansiyellerinin değerlendirilmesinde sadece yukarda sayılan objektif sosyo - ekonomik ve politik faktörler değil, ayrıca subjektif faktörler de son derece önemlidir. Gerek işçi sınıfının gerekse müttefiklerinin bilinç düzeyleri, örgütlülükleri ve mücadele güçleri, bize göre, bunlar da ayrıntılı bir şekilde incelenmesi gereken konulardır.

Birçok olgu, orta tabakaların çeşitli kategorilerinin politik olgunluğunun artmakta olduğuna tanıklık etmektedir. Çok sayıda memur grupları giderek daha sık proleter mücadele yöntemlerine sarılmakta «kaygan ücret tarifeleri» nin getirilmesi; asgarî ücret saptanması; emeğin yoğunlaştırılmasını amaçlayan tedbirlerin kaldırılması; politik faaliyet gösteren emekçilere baskı yapılmaması vb. gibi işçi sınıfı için karakteristik talepler öne sürmektedir. Bu taleplerin gerçekleştirilmesi mücadelesi, katılanları sadece objektif değil, aynı zamanda subjektif olarak da işçilere yaklaştırmaktadır.

Memurlar da sanayi proletaryasını izleyerek, her gün daha aktif bir şekilde meslek örgütlerinin kurulmasını, bunların tanınmasını ve işyerinde politik ve sendikal bakımlardan faaliyet göstermelerini ve iş şartlarının denetlenmesini talep etmektedirler. Çeşitli tipte grevler, grev gözcülerinin konulması, boykot, gösteriler vb. gibi sanayi işletmelerinde denenmiş mücadele yöntem ve biçimlerine başvurmaktadırlar. Bildiriler ve megafonlarla, «kamuoyuna açıklamalar» la halkla ilişki kurmaya, mümkün olan en geniş desteği ve dayanışmayı sağlamaya çalışmaktadırlar. Bütün bunlar, örgütlü işçi hareketiyle işbirliğini geliştirmektedir.

İşçi sınıfı yeni orta tabakaları proleter mücadele biçimleri kullanmada aktif bir şekilde desteklemekte ve gerek bunların kendilerine özgü taleplerini, gerekse diğer emekçi gruplarla özdeş olan taleplerini (işsizlik tehdidine karşı, vergi yüklerine karşı ve hayat standartlarının düşmesine karşı eylemler) savunmaktadır.

* * *

İşçi sınıfının müttefikleri sorununun somut muhtevası, önceden de belirtildiği gibi, işçi sınıfının, mücadelenin farklı aşamalarında önüne konan görevlerin karakteri ve işçi sınıfı ile proleter olmayan sosyal grupların objektif çıkarları tarafından belirlenir. Genel - demokratik, anti - tekel mücadele aşamasından sosyalist dönüşümler aşamasına geçilmesiyle birlikte, sınıf güçlerinin sıralanması normal olarak büyük ölçüde değişir ve bu yüzden işçi sınıfının müttefikleri sorunu bir çok yönden yeniden ele alınır. İşçi sınıfının mücadele deneyleri, sosyalist dönüşümler aşamasında orta tabakaların desteğini korumanın son derece önemli olduğunu göstermektedir. Lenin, mücadelenin bir aşamasından diğerine geçişte, sınıf güçlerinin gruplaşmasının ana yönlerini önceden görme ve geçici müttefikleri sürekli müttefiklerden, sağlam, dayanıklı müttefikleri, sallantı müttefiklerden ve yan çizecek tabakalardan ayırma yeteneklerinin çok önemli olduğunu vurguluyordu.

Anti - tekel mücadelenin muhtevası, ancak sosyalist perspektif gözönüne alınırsa doğru bir şekilde belirlenebilir. Böyle bir stratejik yönlenme, toplumdaki sosyal, ekonomik ve politik dönüşüm süreçlerinin gelişmesi ve derinleşmesiyle, ilerici, demokratik güçlerin daha sıkı birbirlerine bağlanmasını, proleter olmayan kitlelerle ilişkilerin geliştirilmesini ve derinleştirilmesini ve bunların mücadele potansiyellerinin yükseltilmesini sağlar.

Mücadelenin, günümüzdeki genel - demokratik, anti - tekel aşamasındaki işçi sınıfının müttefikleri sorunu üzerine olan tartışma ile ilgili olarak getirmek istediğimiz konular bunlardır.

---

1) Lenin, Eserleri; Cilt 31, s. 57.
2) Aynı yerde; Cilt 29, s. 410.
3) Ücretli işçilerin yapısı, işçi sınıfının toplam ücretli ve maaşlılar içindeki ve toplam çalışabilir nüfus içindeki oranı ile ilgili istatistik veriler için, örneğin SSCB Bilimler Akademisi Uluslararası İşçi Sınıfı Hareketi Enstitüsü'nün şu kitabına bakılabilir: «Dünya Devrimci Sürecinin Öncü Gücü Olarak İşçi Sınıfı» Sagladin, Galkin, Timofejef. Moskova 1973, s. 51 - 67.
4) Brejnev, Lenin'in Yolunda; Cilt 3, s. 525 - 26.
5) Lenin, Eserleri; Cilt 21, s. 60.
6) Aynı yerde; Cilt 7, s. 32.
7) Aynı yerde; Cilt 10 s. 72.

DİSK'in İzmir mitingi ve gerçekler

DİSK'in geçen hafta İzmir'de düzenlediği miting çeşitli yönleriyle ele alınabilir. Bizim burada kısaca üzerinde duracağımız konu, DİSK yönetiminin CHP kuyrukçusu politikasının bir kere daha iflâsının belgelenmesi, öte yandan DİSK tabanındaki ve işçi sınıfındaki birikimin DİSK yönetimine ağırlığını koyan CHP kuyrukçuluğu ve kısır sendikalizmi aşarak, hızla sosyalist bilinçlenmeye yöneldiğidir.

Hatırlardadır : DİSK'in son genel kurulundan sonra, yönetimi alan kadro, genel kuruldan çıkan anti - faşist kuruluşların, partilerin desteklenmesi mealindeki kararı, özünden saptırarak GHP kuyrukçuluğunu, DİSK'in resmî siyaseti haline getirme girişimlerini hızlandırdılar. Öte yandan da, mevcut sosyalist partileri «yok sayma» ve bu yoklukta, açık açık CHP kuyrukçuluğu yapılamayan durumlarda, ekonomik örgütü siyasî örgütün yerine getirme, yani ekonomizme sapma eğilimleri de açığa çıktı.

Bu gelişmelerin somut bir yansıması, bir yandan DİSK'i uzun süredir içine gömüldüğü sessizlikten çıkaracak, öte yandan da demokratik mücadelede tek güçbirliği yapacağı örgütün CHP olduğunu bir kere daha somutlayacak anti - faşist mitinglerdi.

DİSK Genel Başkanı Türkler, bir ay kadar önce, açıkça, «CHP ile ortaklaşa yürüteceğimiz bu mitinglerle, MC hükümetini sarsacağız» şeklinde beyanat verdi.

Ancak, Türkler ve adamları, DİSK'i CHP'nin kuyruğuna takarak, CHP'den de bu davranışlarının mükâfatını beklerlerken, umduklarını bulamadılar ve beklemedikleri bir cevapla karşılaştılar. CHP yönetici kadrosu, Türkler'in İzmir'deki açıklamasına cevap vermekte gecikmedi. DİSK'in düzenleyeceği bu eylemlerle, uzaktan yakından ilişkisi olmadığını ilân ediverdi. Her zamanki tavrıyla, gerektiği zaman anti - faşist mitingi de CHP'nin tek başına yapacağını bildirdi. Bu beklenmedik bir cevaptı. Öylesine beklenmedikti ki, ertesi gün Türkler kendi demecini yalanlamak mecburiyetinde kaldı. Böylece mesele kapandı. Kapandı sanıldı. Ama aslında belki de DİSK içinde ve DİSK tabanında, birşeyler daha somut görülüyor ve mesele gündeme geliyordu.

CHP İzmir'deki yürüyüşte resmî olarak temsil edilmeye yanaşmadığı gibi «CHP kadrolarından» hiç kimse de mitinge ve yürüyüşe katılmadı.

CHP'den destek ve «yüz» bulamayan DİSK yönetimi ise yürüyüş ve miting boyunca «kendi sloganlarının söylenmesi» şartından, halkın mitinge ve yürüyüş koluna katılmasını önleyen çemberler örmeye kadar pasifizmin ve «dar meslek grup çuluğunun» örneklerini verdiler. Hele Türkler kliğinin önde gelen sözcülerinden Rıza Güven'in ve yer yer bizzat Türkler' in konuşmaları «CHP'ye rağmen CHP'liliğin» belgesi idi.

Rıza Güven'in konuşmasında tartışmaya çalıştığı parlamentarizm övgüleri; Kemal Türkler'in «anti - faşist mücadelenin güncelliğini ve önceliğini savunurken kelimelerin ardına gizlemeye çabalaması na rağmen sırtan «anti - komünizm» i hep bu çizginin yansımaları idi.

Buraya kadar sıraladıklarımız, basında yer almayan demokratik gösteri ile ilgili belirtilmesi gereken bir kaç nottur.

Ancak DİSK'in İzmir Mitinginin asıl önemi, yürüyüş boyunca işçilerin sosyalizme sahip çıkışları ve Türkler kliğinin kuyrukçu siyasetinin çok üstünde bir bilinç düzeyini ve siyasî tercihi açıkça ortaya koymalarıdır.

DİSK'in yer yer kuyrukçu, yer yer pasifist bir çizgiyi ifade eden sloganları daha yürüyüş başlar başlamaz yerini fark lı sloganlara terketti. Binlerce işçi Fevzi paşa bulvarı boyunca «İş - ekmek - hürriyet, faşizme nihayet!» diye haykırdılar. «Referandum isteriz» gibi işçi sınıfının gücüne inanmayan bir görüşün seçtiği slogan, iki üç defa söylendikten sonra «Referandum hakkımız, söke söke alırız»a dönüştü. İşçilerin yükselttikleri bir pankart : «İşçi sınıfının kurtuluşu reformla değil devrimle olacaktır» diyordu. Halk sektörüne ortak olarak, Gönen'de turistik tesisler kurarak işçi sınıfını kurtarmaya kalkışanlara karşı en anlamlı cevap böylece, DİSK tabanından yükseliyor ve Türkler kliğinin anti - sosyalist politikası mahkum ediliyordu.

Miting meydanında «demokratik yoldan geçiş» sorununu, güncel sorun haline getirip, aklınca anti - komünizm yapan Rıza Güven'e karşı alandan yükselen «sosyalist Türkiye» sloganı, CHP'yi destekleyerek «tarihî bir demokratik görev» yerine getirdiklerini iddia eden Türkler kliğine DİSK tabanının cevabıydı. Miting alanını dolduran binlerce işçi dakikalarca «Sosyalist Türkiye» diye haykırdılar. Bu açık ve tartışmasız bir tercihtir. Sosyal demokrasinin DİSK içindeki taarruzunun bir kaç sendika gediklisine, işçi aristokratına etkili olabildiği, geniş işçi kitlelerinin ise bu çizginin çok ilerisinde oldukları açıkça ortaya çıktı.

Miting sonrasında adeta «yakınan», Türkler'e yakın unsurlar, «işçilerin böyle davranması onların arasına karışan TSİP lilerin yüzünden oldu. Herhalde işçilerin bu bilinçle haykırdıklarını söylenemez» derken pot üstüne pot kırıyorlardı. Yukarıdaki görüşte yatan «işçi sınıfına inançsızlık» bir yana, işçi sınıfı sosyalistleri ile işçi kitleleri arasındaki kaynaşmayı suçla maya yönelen bilim dışı tavır dikkati çekicidir. Elbette TSİP üyeleri böylesine de mokratik bir kitle gösterisinde üstlerine düşen görevi yükleneceklerdir. Ve elbetteki bu üç beş sendika ağasının icazetiy le değil, sınıf mücadelesinin gereklerinden biri olarak yapılacaktır. Meseleyi «ka labalığın içine girip bir sloganı bağırırsan, kalabalık da onu söyler» diye tanım layanlar da oldu. Eh, Erbakan da «Halk dediğin nedir? Halk bir pazar yerinde top lanmış kuru kalabalıktır» derken ayni mantıktan yola çıkmıyor mu?

Sözün kısası DİSK'in İzmir mitingi, DİSK tabanının, Türkler kliğini ne kadar gerilerde bıraktığını belgelemektedir. Ke za işçi sınıfı sosyalistlerinin ısrarla savundukları bir görüşü bir kere daha doğrulamaktadır : DİSK, bugün yönetimi ellerinde tutanların değil, sosyalist'lerindir. İşçi sınıfı sosyalistleri Türkler kliğine karşı en acımasız mücadeleyi verirken DİSK'e de sonuna kadar sahip çıkacak, DİSK'i savunacak, geniş işçi kitlelerin DİSK içinde örgütlenmesi için mücadele edecektir. DİSK'te billurlaşan sosyalist öz bu görüşü haklı, bu görevi zorunlu kıl maktadır. İzmir mitingi ise bu sosyalist özün gerçekliğini, yaygınlığını açıkça or taya koymuştur.

Demokratik örgütlerin açıklaması :

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kararlarını kınıyoruz

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin son kararları üzerine İstanbuldaki demokratik örgütler ortak bir açıklama yapmışlardır. DİSK'e bağlı Basın - İş, Petrol - Kimya İş, Hürcam - İş, Koramik - İş, Turizm - İş, Gıda - İş sendikalarıyla Tüm Dokuma İş, Tüm Sağlık İş sendikaları ve TÖB - DER İstanbul Şubesi'nin açıklamaları şöyledir :

«Ülkemiz, ağır bir ekonomik bunalım içindedir ve bu bunalım, emekçi kitlelerin sırtına vargücüyle yüklemeye çalışan MC iktidarı, emekçi halkımızın işsizlik ve pahalılık cehenneminde hergün biraz daha yükselen ekonomik, demokratik ve siyasal taleplerini engellemek için ,güdümündeki açık ve gizli faşist örgütleri ile terör uygulamalarına devam etmektedir.

Bugün fabrikalarda biraz daha insanca yaşayabilmek için mücadele veren işçilerin yasal grevleri ve direnişleri engellenmekte, işçiler üzerine kolluk kuvvetleri gönderilmekte, özel surette yetiştirilen ve adına komando denilen faşist saldırganlarla silâhlı baskınlar düzenlenmektedir.

MC hükümeti işbaşına geldiğinden bu yana, ilerici aydınlar üzerinde bas kılar son derece artmıştır. Yurtsever öğrenciler ve öğretmenler köşebaşlarında kurşunlanmakta, yurtsever memurlar sürgüne gönderilmektedir. İlerici yayınlar toplatılmakta, kitap dükkânları tahrip edilmekte, devrimci sosyalist yayınlar hakkında davalar açılmakta, gazeteciler tutuklanmaktadır.

Emekçi halktan yana ne varsa saldırmayı, demokratik eylemleri yoketmeyi amaçlayan MC, bir taraftan kolluk kuvvetleri ve sivil milisleri ile muhalefeti faşizanca susturmaya çalışırken, diğer yandan özellikle son gün lerde emekçi sınıfların siyasî partilerine 12 mart faşizminin siyasî mirası olan ve kuruluşlarının Anayasaya aykırılığı açık olan DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ ile saldırmaya başlamıştır. Bir yandan, Gerede'den sonra Elazığ'da CHP'nin toplantıları silâhlı, dinamitli saldırıya uğrarken, öte yandan Anayasanın teminatı altında bulunan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Genel Sekreteri ,İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından, hem de görevsizlik kararı verilen dosyalardan, sudan bir nedenle tutuklanırken, aynı partinin Ankara il örgütü yöneticileri de ABD dışişleri bakanı Kissinger hakkında yayınladıkları bir bildiri neden gösterilerek ve «gizli örgüt» kurdukları gibi mesnetsiz bir iddia ile Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesince 8'er yıl hapis cezasına çarptırılmışlardır. Yine TSİP'in İskenderun ilçe başkanı Adana Devlet Güvenlik Mahkemesince aylardır tutuklu bulundurulmaktadır. Öte yandan bir süre önce, bir cenaze töreni sırasında gözaltına alınan 4 TİP üyesine de emniyette işkenceler yapılmış, dayak atılmıştır.

Seçim mitinglerine saldırılan, Anayasanın teminatı altındaki bir siyasal partinin bir il örgütünü «gizli örgüt» iddiası ile mahkûm etmeye çalışan, sos yalistlere işkence yapan düşünce, aslında, işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın örgütlü mücadelesine yöneltilmiş bir saldırıdır.

Bunun için biz, aşağıda imzaları bulunan, işçi sınıfımızın ve halkımızın demokratik örgütleri, genel olarak tüm faşist saldırıları, son günlerdeki anti - demokratik baskıları, Anayasaya aykırı olarak kurulan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin, sosyalistleri ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi yöneticilerini tutuklama ve ceza kararlarını şiddetle kınıyor, MC'nin bütün faşizan girişimlerine rağmen işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın demokratik mücadelesinde üzerimize düşen görevi var gücümüzle yürüteceğimizi halkımıza açıklamayı yararlı görüyoruz.»

Peru'da darbe rejimin niteliğini

(Baştarafı 5. Sayfada)

ulaşmamış olması yüzünden bir sosyalist rejim haline dönüşememişti.

Velasco Alvarado yönetimi, bütün iyi niyetine rağmen, eninde sonunda radikal demokrat bir yönetimden başka bir şey değildi. Rejimin içinde, çeşitli yozluklar, yolsuzluklar görülüyordu. Bir yandan Amerikan şirketleri devletleştirilirken, bir yandan yabancı sermaye hiç korkmadan Peru'da yatırımlarına devam edebiliyordu. Alvarado'nun sıhhati de büyük ölçüde «dışı» ye dayanan bir rejimde artık bir «halk kahramanı» görünümü sürdürmesine engeldi. Çıkarlarını tehlikede gören sömürücü güçler, büyük toprak sahipleri ve oligarşi ise çeşitli hesaplar peşindeydiler ve rejimin zaaflarından kendilerine bağlı mihrakları kışkırtmak için yararlanıyorlardı.

Ve böylece de başkent Lima'da Alvarado'nun baş savunucularından biri olduğu Üçüncü Dünya ülkelerinin konferansı devam ederken en yakın yardımcısı General Francisco Morales Bermudez yine bir askerî darbeyle Alvarado'nun yetkilerine son verdi. Ancak Bermudez derhal bir açıklama yaparak Alvarado'nun yaptıklarını devam ettireceklerini, hatta daha sol bir rejim düşündüklerini bildirdi. Alvarado da yeni yönetimin desteklen mesini istedi. Şimdilik darbenin aslında Peru'da büyük bir değişikliğe yol açmadığı görünümü hakim.

Ancak Peru işçi sınıfı ve emekçi halkının iktidarı alması muhakkak ki bir süreç ve örgütlenmenin güçlendirilmesi işidir. Devrim ise, ülkedeki işçi sınıfı hareketinin ve partisinin güçlenmesine paralel olarak gerçek özüne kavuşacaktır.

Demokrasinin güçlendirilmesi

(Baştarafı 4. Sayfada)

laşmadır.

Bu durumda seçimler önemli bir siyasî olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Nasıl egemen sınıflar baskı ve zulüm yöntemlerini gelişi güzel uygulamıyorlarsa, emekçi halk da, kendine uygulanacak baskı ve sömürü yöntemleri ve biçimleri karşısında kayıtsız kalmıyacak. MC'de apaçık gördüğü faşizm özlemine karşı çıkacaktır. Seçimlerin sonunda MC hükümeti nin sona ermesi şu veya bu şekilde yeni bir hükümetin kurulması mümkündür. MC partilerinin oyların azalması, halkın MC' ye olan nefretinin bir göstergesi olacaktır.

Fakat emekçi halkın oylarının gerçek sahibi, sosyalist partiler, anti - demokratik kanunlar yüzünden seçimlere girememektedir. Seçimlere girmek için altı ay öncesinde bütün ilçeleri dahil 15 ilde parti teşkilâtının kurulmuş olması gerekmektedir. 12 Mart sonrası ilk kurulan sosyalist parti olan TSİP bile bu şartı yerine getirememektedir. Sosyalist bir partinin işçi sınıfı temelinde örgütlenebileceğini gayet iyi bilen burjuvazi bu örgütlenme şartını getirirken, işçi sınıfının en yoğun olduğu illerde bile sosyalist örgütlenmenin bazı ilçelerde çok zaman alacağını gözönünde tutmakta ve anti - demokratik bir baskı aracı olarak böylesi bir zorunluluk getirmektedir.

Sosyalistler, önümüzdeki seçimlerde işçi sınıfının bağımsız politikasının kitlelere götürülmesi amacıyla, TSİP'in çağrısı ile bazı girişimlerde bulunmuşlardır. Ancak bu girişimlerden bir sonuç almak mümkün olmamış, TBP'nin çekilmesinden sonra bağımsız adaylar gösterilmesi yolu denenmiş, fakat bir yandan sürenin kısıtlılığı, öte yandan seçim çalışmalarını büyük ölçüde omuzlamak zorunda olan TSİP'in senatör olarak şartlara haiz tek bir üyesinin bulunmaması bağımsız aday ile seçimlere katılmak imkânını da ortadan kaldırmıştır.

Bütün bunlara rağmen seçim dönemin de halkın politikaya ilgisini siyasî gerçek lerin kavranmasına yöneltmek için çalışılmalıdır. Bu yüzden seçimler sosyalist mücadele açısından da önemli olmaktadır. MC iktidarının içyüzünü göstermek, CHP reformizminin aldatmacalarını sergilemek ve tabanının daha tutarlı bir yere gelmesi için çalışmak görevimizdir. Sosyalistlerin politikası mevcut şartlarda seçimlere boykot etmek, ancak, siyasî mücadeleyi boykot etmek anlamına gelir.

Sosyalistler seçim olgusunu yarattığı ortamdan emekçi halkımızın çıkarlarını savunan görüşlerini yaymak için faydalanacaklardır. Sosyalistlerin seçimlere katılmasının nasıl engellendiği, bu nedenle seçimlerin **demokratik** olamayacağı açık seçik izah edilecek, seçimlere katılma imkânına sahip burjuva partilerinin içyüzlerini, elbette ki bunların hepsini ayni kefeye konulmadan kitlelere açıklanmalı, kitlelerin gerçek çıkarlarının, hangi doğrultuda olduğu gösterilmeli, oyların faşist tırmanışa ve ilke olarak en ilerici adaylar için kullanılması önerilmelidir.

Emperyalizm Dünya Halklarına Yeni Saldırılar Düzenliyor

Türkiye'de Amerikan emperyalizmine sıkı sıkıya bağlı iktidar, emekçi halk üzerindeki baskıları arttırmaya çabalarken ABD emperyalizmi ise dünya çapında, halkların hayatî çıkarlarına karşı yeni saldırılar düzenlemektedir.

Helsinki Konferansının sonuçları ile bir adım daha gerilemek zorunda kalan emperyalizmin en gerici saldırgan kesimleri, bu kayıpları karşılamak çabası içindedirler.

Portekiz'de bütün dünya gericilerinin ortak çabalarıyla devrimin ilerlemesinin önüne engeller getirilmeye çalışılmaktadır. Bir yandan Avrupa finans - kapitali ve onun güdümündeki sosyal demokrat partilerin sağcı yöneticileri, bir yandan Kissinger ve CIA'nın faaliyetleri ile ABD emperyalizmi, öte yandan da Portekiz'in eski egemen sınıflarının uşağı Spinola ve yardımcıları, devrimci gidişi geriye dön dürmek için en kirli, en alçakça tertiplere girişmekteler.

ABD emperyalizmi Hindistan'da uğra dığı başarısızlığı, Bangladeş'teki gerici darbeyle kapatmak istemektedir. İlerici ve bağımsızlıkçı Mucibürrahman'ın alçakça katledilmesinden sonra halkın başına çöreklenen Müştak Ahmet ihanet şebekesi, halkın çıkarlarını emperyalizme peşkeş çekmektedir.

Ekvator'daki CIA yanlısı darbe girişimi ise başarısızlıkla sonuçlanmış, ABD yanlısı darbe tertipçileri kaçarak Şili elçiliğine sığınmışlardır. Sığındıkları yer ni teliklerinin açık göstergesidir.

Orta Doğu'da İsrail'e 45 milyar, Mısır'a 10 milyar lira vererek yeni bir askerî üs elde eden ABD emperyalizmi, Arap halklarının özgürlük mücadelesini engellemek, Orta Doğu petrol kaynakları üzerinde kendi hegemonyasını kurmak için her türlü tertibi açıkça uygulayacak kadar saldırganlaşmıştır. Fakat sosyalist ülkelerin ve ilerici Arap rejimlerinin Mısır - İsrail - ABD alış verişine derhal tep ki göstermeleri, ilerici güçler açısından son derece önemlidir. Arap halklarının mücadelesi yeni bir boyut kazanmaktadır. Mücadelenin sadece Arap - Yahudi mücadelesi olmadığı, tersine ABD emperyalizmi ve onun Arap ve İsrail'li ortakları ile Arap ve İsrail emekçi sınıflarının mü cadelesi olduğu her geçen gün daha fazla geniş yığınlar tarafından anlaşılmaktadır.

Sedat'ın ABD emperyalizmine teslim olması, Nasır'ın anti - emperyalist mirasını inkâr etmesi, Suudi Arabistan, Kuveyt gibi gerici Arap rejimlerinin Sedat'ın yanında yer alması, emperyalizmden yana olanlarla ona karşı olanların daha net bir şekilde ayrılmasını sağlamıştır.

Emperyalizm bütün gücüyle Orta Doğu'ya yerleşmek çabasındadır. Bunun için her türlü tertibi göze almaktadır. Türkiye de bu açıdan ABD emperyalizmi için daha önemli olmakta, Türkiye'deki demokratik ve ilerici güçlerin özellikle sosyalistlerin güçlenmesinin önüne emperyalizm her türlü engeli getirmek is temektedir. MC iktidarı bu tutumun Türkiye'deki uygulayıcısı olmaktadır.

Bu nedenle MC iktidarına son verilmesi için mücadele, sadece demokrasinin korunup geliştirilmesi mücadelesi değil, aynı zamanda emperyalizmin ülkemizdeki baskı ve sömürüsüne karşı da mücadele olmaktadır.

SİVAS İL ÖRGÜTÜ

(Baştarafı 2. Sayfada)

maktır. Büyük tekelci sermayenin ve onun en gerici siyasî temsilcileri olan M.C. partilerin son zamanlarda baskı ve terörü artırmalarının nedeni, büyük sermayenin ve onun siyasî baskı gücünün, uluslararası ve ulusal güç dengesinin sosyalist ve demokratik güçler lehine değişmesinin sonucu olarak, iç ve dış politikada büyük bir çıkmaza girmesi, büyüyen ekonomik buhranı çözememesi ve son günler de yükselen demokratik işçi hareketleriyle baş edememesidir! Bütün bu çaresizlikler ortasında öfkelenen gerici güçler genel olarak halkımıza, özel olarak ta partimize baskıyı, terörü daha yoğun bir biçimde uygulamaktadırlar.

Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkının demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesine karşı bir baskı aracı olarak kurulan ve işletilen, fakat Anayasa mahkeme since «Anayasa'ya aykırı» ilân edilen Devlet Güvenlik Mahkemelerinin, kendisini «iptal» eden Anayasa Mahkemesinin yetkilerini kullanma cüretini göstererek TSİP'ni «kanun dışı gizli örgüt» olarak yargılayabilmesi, ancak ülkemizde var sayılan «hür demokratik rejim» de rast lanabilen bir komedidir!

Biz TSİP'liler olarak, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinin TSİP Ankara İl Yöneticilerine verdiği anti - demokratik ve haksız kararı şiddetle protesto ediyor, anayasaya aykırı D.G.M.'nin kaldırılmalarını ve aldıkları tüm kararların iptal edilmelerini talep ediyor ve kamuoyuna, bütün bu baskı ve terörden yılmadığımızı ve yılmayacağımızı, aksine her zamankinden daha bilinçli, daha azimli, daha cesur ve daha kararlı olarak halkımızın bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm davası için mücadele edeceğimizi ilân ediyoruz!!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Sivas İl ve M. İlçe Örgütü

İttifaklar politikası

(Baştarafı 8. Sayfada)

min derinleşen genel bunalımı, toplumdaki diğer sosyal gruplarla ittifak yapılmasının imkânlarını, sömürü ve baskıya karşı mücadele cephesinin tabanının genişlemesi ve pekişmesi için el verişli şartları birlikte getirmektedir.

İşçi sınıfının ittifaklar politikasının gerçekleştirilmesi, karmaşık ve uzun bir süreci kapsar. Her ülkenin somut şartlarına göre bir çok farklılıklar gösterir ve işçi sınıfı sosyalistlerinden büyük fedakârlıklar, sebatlı çalışma ve ya ratıcılık ister. İşçi sınıfı, ittifaklar politikasını, ancak sosyalizmin bilimine sıkı sıkıya sarılan bir partinin öncülüğünde gerçekleştirebilir. Tersi durumda işçi sınıfı, başka sınıfların ittifaklar politikasına alet olmaktan ve böylece kendi nihaî hedefinin gerçekleşmesini geciktirmekten kurtulamaz.

İşçi sınıfının dışındaki diğer sınıfların, bunlar ezilen ve sömürülen sınıf ve tabakalar bile olsa, ittifak politikaları, kendi amaçları ile sınırlıdır ve işçi sınıfının dışındaki hiçbir sınıfın amaçları, bütün toplumun kurtuluşuna yönelik değildir.

İşçi sınıfının diğer ezilen ve sömürülen sınıf ve tabakalarla ittifakını pekiştirmesi, birliğini güçlendirmesi, aynı zamanda işçi sınıfının kendi saflarını birleştirmesine, temizlemesine ve arındırmasına bağlıdır. İşçi sınıfının birliği sağlanmadan, bütün sömürülenlerin birliği sağlanamaz. Bu yüzden işçi sınıfı, bir yandan bütün sömürülenlerin birliği için mücadele ederken, bir yandan da işçi sınıfını bölen, onun birliğini zedeleyen faktörlere karşı, sosyal demokrasiye, sağ ve «sol» sapmalara, oportünizme, revizyonizme ve reformize karşı da mücadele eder.

İşçi sınıfının ve onun tarihi misyonunun uluslararası karakterine uygun olarak, sömürü ve baskıya karşı mücadele eden güçlerin uluslararası plandaki birliği ve dayanışması için mücadele etmek ve bu konudaki bilimsel ilkelere sadık kalmak, ittifaklar politikasının başarısı için gerekli başka bir ön şarttır.

Her işçi sınıfı partisi, ittifaklar politikasını, bu ilkelerin ışığında kendi programında yapıcı bir şekilde dile getirir ve diğer sınıf ve tabakalara açıklar.

EDİRNE İL ÖRGÜTÜ

(Baştarafı 2. Sayfada)

de TSİP'e baskılardır. Bu faşizan baskıları TSİP Edirne İl Örgütü olarak şiddetle protesto ediyoruz. Bu baskılar ne kadar ağır olursa olsun işçi sınıfımızın örgütlü mücadelesi durmayacak, sermayenin pis düzenine rağmen daha da güçlenecektir.

● YAŞASIN İŞ EKMEK HÜRRİYET MÜCADELEMİZ.
● KAHROLSUN FAŞİZM.
● KAHROLSUN ABD VE AET EMPERYALİZMİ.
● YAŞASIN BÜTÜN DÜNYA İŞÇİLERİNİN BİRLİĞİ.
● YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİLERİNİN, KÖYLÜLERİNİN, EMEKÇİLERİNİN AYDINLARININ VE GENÇLİĞİNİN FAŞİZME KARŞI GÜÇ BİRLİĞİ.
● YAŞASIN TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ.

Edirne TSİP İl Merkezi

SAKARYA İL ÖRGÜTÜ

(Baştarafı 2. Sayfada)

zın örgütlenmesine darbe vurmak amacıyla yapıldığı apaçıktır.

Partimiz, Anayasa'dan aldığı haklarla ve başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımıza, tüm demokratik güçlere dayanarak Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm mücadelesini sürdürecek tutuklanan arkadaşlarımızın yanlız olmadıklarını gösterecektir. Ülkemizin demokrasi yanlısı tüm güçlerinin bu mücadeleyi destekliyeceklerine, baskı ve zulüm karşısında kenetleneceklerine güvenimiz tamdır.

Sakarya TSİP İl Merkezi

Sahibi: Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı / Yönetim Yeri: Cağaloğlu, Başmusaip Sokak, Tan Apartmanı No: 11 — İSTANBUL / Dizgi: Murat Matbaacılık Koll. Şti. 27 45 71 / Baskı: Karaca Ofset 27 53 45 / Dağıtım: Hürriyet Gazete Dağıtım T.A.Ş. / Son Baskı Tarihi: 16 Eylül 1975

EGEMEN SINIFLAR LİCE HALKINI BİLE BİLE TOPRAĞA GÖMDÜ

Lice'de deprem şüphesiz ki önce doğal bir afetti. Ama ölü sayısının bu kadar artmasının tek sorumlusu vardır: o da gerici iktidar ve sömürü düzenidir.

Atatürk üniversitesinin bir uzmanlar kurulu tarafından Lice'nin birinci dereceden deprem bölgesinde olduğu çok önceden bildirildiği halde, Lice halkının konut sorunu burjuva iktidarları tarafından hiç ele alınmadı. Aksine son aylarda jet hızıyla çıkan yeni deprem haritalarında LİCE birinci dereceden deprem bölgesi olmaktan çıkarılıp 3. bölgeye kondu.

Baskı ve zulüm, halkın ölüm tehlikesiyle karşı karşıya bırakılması, bununla da kalmadı. Asıl depremden sonra Lice halkı MC iktidarı tarafından bile bile toprak altında, enkaz altında ölüme terkedildi.

Deprem saat 12.24'de oldu. Diyarbakır'da ise ancak saat 13'de duyuldu. Diyarbakır'dan Lice halkına ilk yardıma gelenler TÖB - DER, GSDB örgütlerinin ve diğer demokratik ilerici örgütlerin üyeleri oldu. Polis, Lice halkının yardımına koşanların, mahallelere dağılıp yaralıların kurtarılması için çalışmalarını engellemeye çalıştıysa da, bunu başaramadı.

Diyarbakır valisi, Lice'ye geldiğinde ilk sorduğu soru «Kaymakam kurtuldu mu?» oldu. Askeri birlikler ise Diyarbakır'dan 45 dakikalık Lice'ye, ancak gece saat 23.30'da gelebildiler. Kurtarma çalışmalarına ise ancak ertesi gün başlanabildi.

Ertesi gün çeşitli kamu kuruluşlarından da kurtarma ekipleri geldi. Ama hiç biri kurtarma çalışmalarına katılmadılar. Bazı yöneticiler «Biz buraya gövde gösterisi için geldik» bile diyebiliyordu. Lice'liler, «Hiç olmazsa kazma kürek verin, kendi işimizi kendimiz görelim» diyorlardı. Bunu bile yapmadılar.

Helikopterler ise, köylere ulaşmaya çalışacakları yerde, büyük gazetelerin muhabirlerine verilmişti. İktidar ve temsilcileri için, enkaz altındaki Lice halkının kurtarılması değil, burjuva basınının satışını arttırmak için «ilginç» haberlerin ulaştırılması önemliydi.

TRT Diyarbakır radyosu deprem haberini ilk başta vermedi. Deprem saat 13'de duyulduğu hal de, radyo haberi ancak 16.50'de, o da Diyarbakır ilericilerinin büyük baskısı sonucunda verdi.

TRT ve basının verdikleri bütün haberlerin aksine, pazartesi gününe kadar Lice'de ne tek seyyar hastahane, ne de tek bir seyyar mutfak bulunuyordu. Bütün haberler uydurmaydı. İlk gelen ekmekler ise, polis ve askerlerle gazetecilere dağıtıldı.

Bu sırada, savcı, jandarmaları enkaz kaldırma yerine, depremde yıkılan cezaevinden kaçan mahkûmların peşine gönderiyordu.

Lice'ye gelen çadırlar dağıtılırken, halk, «hazırola» geçiriliyor ,yaralı ve hastalar çadır dağıtan görevlilerin karşısında «hazırol» a geçmeyince dipçikleniyordu.

İlk günler Lice'liler kendi ölülerini kendileri kaldırdılar. Enkaz altındaki yaralıları kendileri çıkardılar. Ama ne kadarını?

Lice depreminde ölenlerin sayısı üç binin çok üstünde; tahminlere, tanıklara göre 8 bine yakındır. Eğer hemen depremden sonra kurtarma çalışmaları başlasaydı, bu sayı 3 - 4 binde kalırdı. Fakat Lice'lilerin cezalandırılması gerekiyordu. Bu yüzden ölüme terkedildiler. Diri diri gömüldükleri toprağın altında bırakıldılar. Egemen güçler, iktidar, Lice halkını bile bile toprağın altında bıraktı.

Peki bütün bunlar niçin böyle yapıldı? Lice halkının yardımına niçin koşulmadı? Neydi Licelilerin egemen sınıflar açısından suçu?

Liceliler önce «doğulu» ydu. Sonra da devrimci ve ilerici...

Lice 1965 seçimlerinde TİP'e 4 bin 500 oy verdi. 1965'de TİP, Türkiye'de tek bir ilçede seçim kazandı: Lice'de.

Lice 1973 seçimlerinde 10 bin geçerli oyunu şöyle dağıttı: CHP: 3.400, AP: 1.200, CGP: 250, MSP: 1.350, MHP: 40 ve DP: 2.250. DP'nin oylarını sonradan CHP'ye geçen Hasan Değer aldı. Hasan Değer Lice'lidir. Bağımsız bir aday ise 1.500 oy almıştır. Görülüyor ki yeni bir seçimde LİCE halkı MC partilerine hiç de fazla oy vermeyecektir.

Türkeş'i Diyarbakır'da konuşturmayıp kaçırtan Diyarbakır halkının içinde en önde Liceliler vardı. Depremden sonra Lice'ye gelen Demirel ve iki bakan Lice'liler tarafından uzun uzun yuhalandılar. Hemen geri döndüler.

Lice'liler ilerici ve devrimciydi. Anti - faşistti ve MC iktidarına bu bozuk düzene karşıydı. Bu yüzden bile bile ölüme terkedildiler.

Lice'li bir kaç emekçi geçen hafta Ankara ve İstanbul'da bir basın toplantısı düzenleyerek bu gerçekleri kamuoyuna açıkladılar. CHP merkezine telefon eden Liceliler, CHP'nin Lice'ye gönderdiği heyetten bir kişinin bile olsa Ankara'daki basın toplantısına gelerek, anlatılanların doğru olduğuna tanıklık etmesini istediler. Fakat CHP, Lice halkının çektiklerini bildiği halde bu konuda tek bir açıklama bile yapmıyor ve Lice halkının devrimci olduğu için cezalandırılmasına göz yumuyordu. CHP bu yüzden toplantıya hiç kimseyi göndermedi. Gerçeklerin açıklanmasına katılmayı göze alamadı.

Lice halkının yardımına en başta Diyarbakır'ın ilerici ve devrimcileri koştu. Ergani, Siverek ve Silvan'ın devrimci halkı yardım gönderdi Liceli kardeşlerine.

Lice depremi felâketinin doğaldan çok sosyal bir felâket olduğunu belgeleyen olaylar işte bunlar.

Lice halkı önce birinci dereceden deprem bölgesinde köhne evlerde terkedilerek, sonra da depremin ardından enkaz altında bırakılakılarak iktidar tarafından bile bile ölüme mahkum edilmiştir.

Şimdi MC iktidarı sıkılmadan, seçim konuşmalarında, Lice halkına nasıl yardım ettiğinin propagandasını yapacaktır. Binlerce kefensiz gömülen ölüyü, binlerce evsiz kalmış emekçinin korkunç durumunu kendi çıkarlarına alet edecektir.

Lice halkı devrimci ve ilerici olduğu için ege men sınıflar tarafından suçlu görülerek ölüme mahkûm edilmiştir. Lice felâketi bir toplu katliamdır.

TSİP'in Lice depremiyle ilgili bildirisi

«Hemen her yıl tekrarlanan bir «deprem faciası» bu yıl da meydana geldi. Doğu halkımızın binlercesi hayatını kaybetti, evinden barkından oldu. Bütün bunları bir «doğal afet» olarak niteleyip, üzüntü belirterek, başsağlığı dileyerek ve «seçim ve oy kaygılarıyla» olay yerine üşüşerek, hiçbir şeyi çözümlemek mümkün değildir.

Afet doğal olduğu kadar hatta ondan daha fazla «sosyal»dır, «siyasal»dır. Gelmiş geçmiş iktidarlarının tümü, bugüne kadar, deprem ve benzeri olaylarda sadece boş sözlerle yada gösterişten ibaret siyasal çalışmalarla yetinmişlerdir. 1969 depreminde de yaraların en kısa zamanda sarılacağını bağırmış olanlar, olay yerine üşüşenler, aradan 10 yıl geçtiği halde, deprem bölgesindeki konut projelerini daha yeni ele almakta, olayın etüdünü daha yeni yapmaya çalışmaktadırlar. Üstelik, bu projelerin yetersizliğini ve siyasal yatırımdan öteye geçmediğini yetkililer defalarca belirtmişlerdir. Öte yandan, son zamanlarda deprem bölgeleri ve deprem konutları projeleri, tümüyle özel sektöre tatlı kârlar bağlama yönünden ele alınmakta, özel sektöre kâr sağlayabilecek yeni depremler beklenmektedir.

Bu deprem bölgeleri projesi ve konut politikası, çürümüş bir çapul düzeninin bir parçasıdır. Daha öncekiler gibi, son depremde hayatlarını kaybeden Doğu'lu emekçilerde sadece oy kaygısına ve seçim dönemlerine ve özünde bir avuç sömürücüye yönelik konut ve doğal afetlere karşı tedbir politikasının kurbanı olmuşlardır. Son olayda hayatlarını kaybeden emekçilerin tüm yakınlarına başsağlığı dilerken, tıpkı bu sömürü düzeninin sonucu olan ve iş kazası diye yutturulan iş cinayetleri gibi, son deprem faciasının da aslında bu sömürü düzeninin bir toplu cinayeti olduğuna dikkati çekeriz.»

LİCE'DEKİ BİNLERCE ÖLÜ SÖMÜRÜ DÜZENİNİN KURBANIDIR

- **LİCE'DE DOĞAL AFET DEĞİL, EGEMEN GÜÇLERİN YARATTIĞI TOPLUMSAL AFET SÖZ KONUSUDUR**
- **GELMİŞ GEÇMİŞ TÜM İKTİDARLARIN KONUT VE DEPREM BÖLGELERİ POLİTİKALARI, SADECE SİYASAL YATIRIM VE OY AVCILIĞI OLMUŞTUR**

Lice ve Diyarbakır çevresinden binlerce Doğu'lu emekçinin ölümüne sebep olan depremin tüm yankıları ve acısı devam ediyor.

Ölü sayısının yükseldiği, üç bini aştığı resmen haber verilirken, TÖB - DER, TÜM - DER ve olay yerine müşahit gönderen meslek örgütleri gerçek ölü sayısının resmî makamlarca saklandığını, aslında 8 bine varabileceğini ve böylece Lice - Diyarbakır depreminin Erzincan depreminden sonraki en büyük deprem afeti olduğunu bildiriyorlar.

Lice depreminin ortaya koyduğu gerçeklerse açık:

● Bugüne kadar ki bütün iktidarların «doğal aeft» ve «konut» politikaları, sadece seçim yatırımlarına ve demagojilere dayanan, egemen güçlere hizmet eden, «doğal afet» leri büyük ser mayeden çevre eşrafına, kapkaççısına kadar, her türden sömürücüye kârlar sağlayan bir politikadan başka birşey olmamıştır.

● Depremlerden sonra uzmanlarca hazırlanan raporlarda belirtilen hususların hiçbiri yerine getirilmemiş; öneriler, tavsiyeler asla kale alınmamış; önceden haber verildiği halde birinci dereceden deprem bölgesi olan yerler için deprem haritaları bile değiştirilmemiş, uzmanlarca önerilen konut politikaları uygulanmamıştır.

● Bütün partiler, bugüne kadarki konut ve deprem bölgesi politikalarıyla sadece bölgede seçim yatırımına yönelmişler, bu göstermelik uygulamalar ve projelere karşı çıkan uzmanları susturmanın yollarını bulmuşlardır.

● Depremlerden sonra, deprem felâketine uğrayan bölgelere gelen yardımlar, bugüne kadar hep yerine ulaşamadan kalmış; göstermelik birkaç uygulama dışında yurt içinden ve yurt dışından gelen tüm yardımlar, aracıların, tüccarların elinde kâr aracı, ticaret metaı haline gelmiştir. Erzincan Depreminde, Erzincan'ın yeniden kuruluşu için ayrılan fonlarla, Ankara'da inşa edilen yüksek bürokrat mahallelerinin anısı halâ unutulmamışken, Varto depremine gelen yiyecek yardımları halâ kutu kutu İstanbul bakkallarında bile satılmaktadır.

● Planlanan yeni konut inşaatı uygulamaları son derece yetersiz kalmış, 1966 Varto depreminin üstünden 10 yıla yakın süre geçtiği halde, halâ geçici yapıları yerine yenileri kurulamamıştır. Yeni binaların yapıldığı yerlerde ise, bu binaların yetersizliği, kullanışsızlığı, halkın buraları konut olarak kullanamamalarına, çoğu yerde samanlık veya ahır olarak kullanılmasına kadar varan durumlara yol açmıştır.

● Her yeni deprem afeti, yeni bir çapul ve soygun imkânı hazırlamıştır.

● Bütün büyük depremlerde, ölü ve yaralı sayısı, can ve mal kaybı, konut politikasının yetersizliği, konutların dayanıksızlığı ve inşaat hataları, kerpiç ve yığma binaların, birinci, ikinci dereceden deprem bölgelerinde mutlaka yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya olması ve kurtarma çalışmalarının yetersizliği yüzünden, son derece fazla olmuştur. Depremler ,aynı «iş kazası» adı verilen iş cinayetlerinde de görüldüğü gibi, bu soygun ve sömürü düzeninin bütün izlerini taşıyarak, kapitalist düzenin cinayetlerine cinayetler eklemiştir.

Deprem haritaları tümüyle yetersizdir ve her yeni depremden sonra değiştirilmektedir. Örneğin, son deprem meydana geldiği bölge, en son deprem hatiralarında üçüncü derecede dep rem bölgesi gösterilmektedir.

Son depremin ortaya çıkardığı gerçekleri özetlemek istersek: Depremin sonuçları «doğal afet» diye tevekkülle geçiştirilmek istenmektedir. Ancak, bilim adamlarının, resmî yetkililerin raporlarında defalarca belirtildiği ve dünya ölçüsünde istatistiklerin gösterdiği gibi, depremin sonuçları, işin «doğal» yanına, bu bozuk düzenin bütün etkilerinin eklendiğini, yani «sosyal» yönünün ağır bastığını göstermektedir.

Aynı şiddetten bir depremin, deprem bölgesinin durumuna uygun yapıdaki binalarda aynı hasar yapmadığı, can kaybının asla bu seviyelere çıkmadığı, sadece sömürücülere kâr sağlamayı amaçlamayan doğru ve sağlıklı bir konut politikasının, işin doğal yönünü asgariye indirebildiği, açık gerçeklerdir.

İnsanın doğa üzerindeki hakimiyetinin, doğal afet denilen olaylarda üretici güçlerin gelişmesinin nasıl doğayı yenebileceğinin ve bunun nasıl bir sistem meselesi olduğunun bir göstergesi şüphesiz ki sosyalist ülkelerin uyguladıkları konut politikasıdır.

Sellerden, depremlere kadar tüm doğal afetlerin sonuçları, emperyalizmin kıskacı altındaki ülkelerde birkaç misli ağır olmaktadır.

Öte yandan, en büyük depremlerin görüldüğü bölge Doğu olduğu halde, burası konut politikasının en yetersiz olduğu bölge niteliğini sürdürmekte ve Doğu halkı üzerindeki baskılar, bir de bu yönden artırılmış olmaktadır.

Bölgenin deprem haritalarında bile üçüncü dereceden deprem bölgesi gösterilmesi, Varto'dan bu yana geçen 10 yıl içinde halâ konut sorununun çözümlenmesinde adım bile atılamaması, konuyla ilgili her türlü sömürü ve «yolsuzluk» Doğu halkımıza Türkiye egemen sınıflarının uyguladığı politikanın bir başka alandaki yansımasıdır.

